



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A FINANCÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Účetní uzávěrka a závěrka v kapitálové společnosti

Vypracovala: Kateřina Beránková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marie Vejsadová Dryjová, Ph.D.

České Budějovice 2023

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Kateřina BERÁNKOVÁ
Osobní číslo:	E19377
Studijní program:	B6208 Ekcnomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a finanční řízení podniku
Téma práce:	Účetní uzávěrka a závěrka v kapitálové společnosti
Zadávatel katedra:	Katedra účetnictví a financí

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Cíl práce je zaměřen na analýzu uzávěrkových prací ve vybrané kapitálové společnosti včetně vyhodnocení jejich správnosti a na sestavení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy.

Metodika:

Literární část práce vymezuje legislativní postavení účetnictví v České republice. Následně analyzuje uzávěrkové operace v problémových oblastech a popisuje proces účetní závěrky. Praktické části poukazuje na problemové oblasti při uzavírání účetních knih ve vybrané společnosti, ve kterých chyby vznikají. Vyhodnocuje dopady zjištěných chyb a závěrem navrhuje způsoby oprav. Závěr práce tvoří doporučení a návrhy vedoucí ke zdokonalení metod a postupů uplatňovaných při účetní uzávěrce a účetní závěrce vybrané kapitálové společnosti.

Použité metody v BP – řízený rozhovor, pozorování, popis, komparace, analýza, syntéza.

Databáze – poskytnuté materiály od vybraného podniku.

Rámcová esnova:

1. Úvod.
2. Legislativní úprava účetnictví.
3. Účetní uzávěrka a účetní závěrka dle českých účetních předpisů.
4. Charakteristika vybrané kapitálové společnosti.
5. Uzávěrkové práce – analýza postupů uplatňovaných v dané společnosti.
6. Proces sestavení účetní závěrky.
7. Vyhodnocení a případné návrhy.
8. Závěr.

Rozsah pracovní zprávy: 40 – 50 stran

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: tisková

Seznam doporučené literatury:

- Elfezinová, H. (2020). *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. (4. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
Čížinská, R. (2018). *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing.

Dušek, J. (2018). *Účetní uzávěrka a závěrka o přehledech: snadno a rychle*. (B. vyd.). Praha: Grada Publishing.
Dušek, J. (2019). *Vnitropodnikové účetnictví: praktický návod s příklady na jeho zavedení*. Praha: Grada Publishing.
Ryneš, P. (2020). *Podvojné účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2020*. (20. vyd.). Olomouc: Nakladatelství ANAG.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marie Vejsadová Dryjová, Ph.D.**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2022**



doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice



doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne: 10. února 2021

Prohlášení:

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne.....

.....
Kateřina Beránková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své bakalářské práce paní Ing. Marii Vejsadové Dryjové, Ph. D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi byly poskytnuty v průběhu zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat jednateři společnosti a hlavní účetní za konzultace a poskytnutí potřebných informací a dokumentů.

Obsah

1	ÚVOD.....	8
2	LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ.....	9
2.1	Zákon o účetnictví.....	9
2.1.1	Kategorizace účetní jednotky.....	10
2.1.2	Rozsah vedení účetnictví.....	10
2.1.3	Obecné účetní zásady.....	11
2.2	Vyhláška k zákonu o účetnictví.....	12
2.3	České účetní standardy.....	12
3	ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA DLE ČESKÝCH ÚČETNÍCH PŘEDPISŮ.....	14
3.1	Účetní uzávěrka.....	14
3.1.1	Inventarizace.....	14
3.1.2	Opravné položky.....	16
3.1.3	Rezervy.....	16
3.1.4	Kurzové rozdíly.....	17
3.1.5	Dohadné účty.....	17
3.1.6	Časové rozlišení.....	18
3.1.7	Výsledek hospodaření.....	19
3.1.8	Splatná daň z příjmů právnických osob.....	19
3.1.9	Uzavření účtů.....	22
3.2	Účetní závěrka.....	22
3.2.1	Druhy účetních závěrek.....	23
3.2.2	Rozvaha.....	24
3.2.3	Výkaz zisku a ztráty.....	25
3.2.4	Příloha k účetní závěrce.....	25
3.2.5	Přehled o peněžních tocích (Cashflow).....	26
3.2.6	Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	27
3.3	Výroční zpráva.....	27
3.4	Audit.....	28
3.5	Zveřejňování účetní závěrky.....	29
4	METODIKA.....	30
5	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI.....	31

6	UZÁVĚRKOVÉ PRÁCE – ANALÝZA POSTUPŮ UPLATŇOVANÝCH V DANÉ SPOLEČNOSTI.....	33
6.1	Inventarizace.....	33
6.1.1	Inventarizace pokladny	33
6.1.2	Inventarizace bankovního účtu.....	34
6.1.3	Inventarizace pohledávek a závazků	34
6.1.4	Inventarizace zásob	35
6.1.5	Inventarizace dlouhodobého majetku.....	35
6.2	Opravné položky	36
6.3	Rezervy	37
6.4	Kurzové rozdíly	37
6.5	Dohadné účty	38
6.6	Časové rozlišení.....	38
6.7	Výsledek hospodaření	39
6.7.1	Splatná daň	40
6.8	Uzavření účtů.....	41
7	PROCES SESTAVENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY	44
7.1	Rozvaha	44
7.2	Výkaz zisku a ztráty	45
7.3	Příloha účetní závěrky	47
7.4	Výroční zpráva a audit účetní závěrky	48
8	VYHODNOCENÍ A PŘÍPADNÉ NÁVRHY, DISKUSE.....	50
9	ZÁVĚR.....	53
	SUMMARY	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55
	SEZNAM ZKRATEK.....	57
	SEZNAM TABULEK.....	58
	SEZNAM GRAFŮ.....	58
	SEZNAM PŘÍLOH.....	59

1 ÚVOD

Účetnictví je ve své podstatě nejdůležitější nástroj v podnikání a podnikající osoby jej využívají pro zajištění poctivého a věrného obrazu o hospodaření. Obchodní společnost po celý rok zaznamenává veškeré účetní operace na jednotlivé účty. Na konci účetního období, zpravidla k 31. 12., účetní jednotka provádí uzávěrkové práce a sestavuje účetní závěrku. Délka uzávěrkových prací se odvíjí od velikosti účetní jednotky a závisí na nastavených účetních metodách a postupech konkrétní společnosti. Po provedení uzávěrkových prací účetní jednotka sestavuje účetní závěrku, jejíž obsah se také odvíjí od velikosti účetní jednotky. Veškeré údaje uváděné v účetní závěrce poskytují interním a externím uživatelům informace o hospodaření společnosti, a měly by tak být pro všechny uživatele srozumitelné a přehledné. Ze zjištěných výsledků v účetní závěrce mohou obchodní společnosti zjistit úspěšnost v podnikání, stav majetku, případně zajistit možné problémy a předcházet jim.

Cíl bakalářské práce je zaměřen na analýzu uzávěrkových prací ve vybrané kapitálové společnosti včetně vyhodnocení jejich správnosti a na sestavení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy.

Pro zajištění výše uvedeného cíle je bakalářská práce rozdělena do dvou částí, teoretické a praktické. Teoretická část je zaměřena na českou účetní legislativu a definování pojmů účetní uzávěrky a účetní závěrky. V praktické části je aplikována účetní uzávěrka a účetní závěrka na konkrétní kapitálovou společnost.

2 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA ÚČETNICTVÍ

„Účetnictví je bezesporu vědní obor. Je dlouhodobě součástí vědy v obecném smyslu, je charakterizováno specifickým předmětem i metodou bádání. O účetnictví jako o vědním oboru lze konstatovat, že jde o vyvíjející se systém vědních poznatků o určité oblasti skutečnosti“ (Březinová, 2017, s. 1).

Účetnictví je v České republice regulováno a upraveno právními normami. Normy společně utvářejí účetní systém. Základní pilíř celého účetního systému je zákon o účetnictví, popřípadě obchodní zákoník. Předpisy, které přímo upravují účetnictví, jsou:

- Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- České účetní standardy,
- Vyhláška č. 500/2002 Sb.,
- ostatní právní předpisy, které nepřímo ovlivňují účetnictví.

Účetnictví slouží celé řadě osob a poskytuje informace o hospodaření firmy, o stavu majetku podniku, může pomoci v celé řadě sporů a umožňuje kontrolu nad hospodařením s majetkem. Jak uvádí Hronová & Hindls (2000, s. 1) *„na podnikové úrovni je účetnictví nástrojem zachycení operací, které probíhají uvnitř podniku a které spojují podnik s jeho okolím.“*

2.1 Zákon o účetnictví

Zákon o účetnictví přijala Česká národní rada v roce 1991 s účinností dne 1. ledna 1992. Od této doby prošel řadou změn a novelizací. Podstatně rozsáhlou změnou prošel zákon o účetnictví v rámci novelizace v roce 2016, kdy byla zavedena kategorizace účetních jednotek a stanoven subjekt veřejného zájmu. Zákonem o účetnictví se řídí všechny účetní jednotky, bez ohledu na to, zda jsou podnikatelskými subjekty, či nikoliv (Vlčková, 2020).

Zákon o účetnictví je hlavním a základním účetním předpisem. Vztahuje se na osoby, které se jím musí řídit a ty nazývá účetními jednotkami. Podle zákona může být účetní jednotkou fyzická¹ či právnická² osoba, fondy a jiné jednotky, kterým povinnost stanoví zvláštní zákon.

¹ Fyzickými osobami se rozumí podnikatelé, kteří jsou zapsáni v obchodním rejstříku, nebo jejich obrat z podnikání podle zákona o DPH, včetně zdanitelných plnění osvobozených od DPH, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 mil. Kč, nebo jsou společníky sdruženými ve společnosti (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

² Právníckými osobami se rozumí subjekty, které mají sídlo na území České republiky (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

2.1.1 Kategorizace účetní jednotky

Zákon dále upravuje tzv. kategorizaci účetních jednotek. Jedná se o rozdělení účetních jednotek do čtyř skupin (mikro, malé, střední a velké účetní jednotky) na základě výše netto, čistého obrátu a průměrného počtu zaměstnanců. Kategorizace je v zákoně zakotvena od 1. 1. 2016 pro snazší specifikování rozsahu vedení účetnictví a podmínek ke zveřejňování účetních závěrek. V tabulce č. 1 jsou uvedeny jednotlivé pojmy a jejich rozdělení do skupin. Tyto pojmy jsou vymezeny podle § 1d zákona o účetnictví:

- „**Aktivy celkem** se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn aktiv zjištěný z rozvahy.
- **Ročním úhrnem čistého obrátu** se pro účely tohoto zákona rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období, a vynásobená 12.
- **Průměrným počtem zaměstnanců** se pro účely tohoto zákona rozumí průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců podle metodiky Českého statistického úřadu“ (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Tabulka č. 1 Kategorizace účetní jednotky

Skupina účetní jednotky	Výše aktiv (v mil. Kč)	Roční úhrn čistého obrátu (v mil. Kč)	Průměrný počet zaměstnanců	K rozvahovému dni
Mikro účetní jednotky	9	18	10	Nepřekračuje alespoň 2 kritéria
Malé účetní jednotky	100	200	50	Nepřekračuje alespoň 2 kritéria
Střední účetní jednotky	500	1000	250	Nepřekračuje alespoň 2 kritéria
Velké účetní jednotky	500 a více	1000 a více	250 a více	Překračuje alespoň 2 kritéria

Zdroj: vlastní tvorba podle Zákona č. 563/1991, o účetnictví

2.1.2 Rozsah vedení účetnictví

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v **plném rozsahu**, pokud zákon o účetnictví nestanoví jinak. V plném rozsahu vedou účetnictví účetní jednotky, jestliže mají povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem a zveřejňovat z ní údaje. Dále také musí vést účetnictví v plném rozsahu účetní jednotky, které přestaly splňovat podmínky pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Pokud účetní jednotka nevede účetnictví v plném rozsahu, může jej vést ve **zjednodušeném rozsahu**, pouze ale za podmínek stanovených zákonem o účetnictví:

- u příspěvkové organizace o tom musí rozhodnout její zřizovatel,
- malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Zákon o účetnictví přesně určuje účetní jednotky, které vedou zjednodušený rozsah. Podle § 9 odst. 4 zákona o účetnictví vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu například tyto účetní jednotky – spolky, odborové a náboženské organizace, církve, bytová a sociální družstva (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

2.1.3 Obecné účetní zásady

Zásady nejsou samostatně upraveny žádnými právními předpisy, ale svou podstatou vyplývají ze zákona o účetnictví. Definují soubor pravidel, podle něžž účetní jednotky utvářejí účetní výkazy a vedou účetnictví (Skálová, 2016). Mezi zásady účetnictví se řadí zejména:

- **Zásada účetní jednotky** – vymezuje subjekt, popřípadě ekonomický celek, který vede účetnictví a vztahuje se k němu sestavování účetních výkazů.
- **Zásada věcné a časové souvislosti** – tzv. aktuální princip znamená, že účetní případy se musí účtovat v období, kdy k nim dochází.
- **Zásada věrného a poctivého zobrazení** – položky uvedené v účetní závěrce musí odpovídat skutečnému stavu, a to v souladu s oceňováním, odpisy, opravnými položkami, rezervami a ostatními účetními metodami. Účetní jednotka použije metody, které vedou k reálnému zobrazení skutečného stavu. Tato zásada je považována za nejdůležitější zásadu, neboť účetnictví má podávat pravdivý obraz o stavu aktiv a pasiv.
- **Zásada opatrnosti** – účetní jednotka dodržuje zásadu opatrnosti, pokud zaúčtuje veškeré náklady v momentě, kdy mohou vzniknout a veškeré výnosy v době, kdy skutečně nastaly. Zásada tedy říká, že účetní jednotka vykazuje pouze reálný zisk a očekávanou ztrátu.
- **Zásada stálosti účetních metod** – účetní jednotka nemůže bez udání důvodu změnit účetní metody, tzn. nelze změnit způsob oceňování či odepisování majetku. Účetní jednotka si určuje účetní metody, které bude používat po celou dobu působení.
- **Zásada neomezeného trvání účetní jednotky** – udává účetní jednotce povinnost vést účetnictví nepřetržitě od jejího vzniku až po zánik účetní jednotky. Vymezuje také povinnost používat účetní metody způsobem, který vychází z myšlenky stálého trvání

činnosti účetní jednotky. Zásada se uplatňuje v případě oceňování aktiv, kdy jsou pro oceňování dlouhodobých aktiv používány historické náklady (původní pořizovací cena).

- **Oceňování** – vymezuje účetní jednotce povinnost vést účetnictví v české měně. Vyskytují-li se v účetní jednotce účetní případy v cizí měně, je povinna účtovat i v měně cizí.
- **Zásada periodicity** – udává povinnost vést účetnictví v pravidelných časových intervalech tzv. účetní období. Účetní jednotka si může účetní období stanovit jako kalendářní či hospodářský rok. Rozhodující je fakt, že se musí jednat o dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců, pokud zákon nestanoví jinak (Zákon č. 563/1991, o účetnictví).

2.2 Vyhláška k zákonu o účetnictví

Vyhláška Ministerstva financí č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví nabyla účinnosti dne 1. 1. 2003 a dopomáhá účetním jednotkám, které účtují pomocí podvojného účetnictví. Vyhláška především upravuje rozsah a sestavení účetní jednotky, vymezuje majetek a ostatní aktiva, závazky a ostatní pasiva a výsledek hospodaření v účetní závěrce. Určuje směrnou účetní osnovu a účetní metody včetně jejich užití. Zabývá se zejména individuální a konsolidovanou účetní závěrkou včetně obsahového vymezení, uspořádání položek, směrnou účetní osnovou a používanými účetními metodami. Vyhláška se vztahuje na tyto účetní jednotky:

- právnické osoby se sídlem na území České republiky,
- fyzické osoby zapsané do obchodního rejstříku,
- zahraniční právnické osoby podnikající na území České republiky,
- svěřenecké fondy podle občanského zákoníku (Vyhláška č. 500/2002 Sb.).

2.3 České účetní standardy

České účetní standardy vydává Ministerstvo financí v návaznosti na § 36 zákona o účetnictví. Obsahem standardů jsou účetní metody a postupy účtování, které musí být v souladu se zákonem o účetnictví. Účetní standardy jsou vytvářeny za účelem používání jednotných účetních metod účetními jednotkami (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

České účetní standardy celkem zahrnují tyto okruhy:³

- účty a zásady účtování na účtech,
- otevírání a uzavírání účetních knih,
- odložená daň,
- rezervy,
- opravné položky,
- kursové rozdíly,
- inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků,
- operace s cennými papíry a podíly,
- deriváty,
- operace s obchodním závodem,
- změny vlastního kapitálu,
- dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek,
- zásoby,
- krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky, krátkodobé bankovní úvěry,
- zúčtovací vztahy,
- kapitálové účty a dlouhodobé závazky,
- náklady a výnosy,
- konsolidace,
- vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace,
- inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby,
- přehled o peněžních tocích (České účetní standardy ve znění pozdějších předpisů).

„České účetní standardy zpravidla uvádějí účtové skupiny, v některých případech jen účtové třídy či popřípadě dokonce pouze jen slovní odkazy. Z tohoto důvodu jsou v souvztáženostech, týkajících se vybraných standardů, znázorněny a využity. V některých případech jsou proto (možná na první pohled nelogicky) uvedeny shodné účtové skupiny na obou stranách účetních zápisů. Detailní členění je rozvedeno až u jednotlivých syntetických účtů“ (Rejmont, 2019, s. 21).

³ Seznam aktuálních okruhů Českých účetních standardů pro podnikatele viz Příloha č. 1.

3 ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA DLE ČESKÝCH ÚČETNÍCH PŘEDPISŮ

3.1 Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrkové práce jsou výsledkem sestavení účetní závěrky. Jedná se o účetní práce a postupy probíhající na konci účetního období a na začátku následujícího účetního období (Ryneš, 2019).

Proces uzavírání účetních knih lze členit do dvou fází, tj. přípravné práce a samotná účetní uzávěrka. Ve fázi účetní uzávěrky účetní jednotky zjišťují výsledek hospodaření se základem daně z příjmu a uzavírají všechny účty. Mezi přípravné práce jsou zahrnuty inventarizace a konečné zaúčtování účetních operací na konci účetního období (Štohl, 2019).

3.1.1 Inventarizace

Inventarizace je primárně definována v páté hlavě zákona o účetnictví. Účetní jednotky pomocí inventarizace zjišťují skutečný stav majetku se stavem účetním. Inventarizace se provádí k okamžiku sestavení účetní závěrky a slouží k možnému vypořádání případných rozdílů mezi stavem skutečným a účetním. Vypořádáním se rozumí oprava zjištěného skutečného stavu se stavem účetním, tj. vypořádání mank a přebytků. Podle zákona o účetnictví je účetní jednotka povinna po dobu pěti let vykazovat vykonání inventarizace u každého majetku a závazků (Ryneš, 2019; Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Skutečné stavy majetku a závazků účetní jednotky zaznamenávají na inventurní soupisy. Podle zákona o účetnictví musí tyto soupisy obsahovat jednoznačné určení majetku či závazků, podpis odpovědné osoby, způsob zjištění skutečného stavu, ocenění majetku, okamžik sestavení účetní závěrky, rozhodný den (pouze pokud jej účetní jednotka stanovila) a okamžik zahájení a ukončení inventarizace. Formu inventurních soupisů si účetní jednotka stanovuje sama na základě charakteru a druhu inventarizovaného majetku a závazků (Svobodová, 2018).

Účetní jednotka může provádět inventarizaci k okamžiku sestavení účetní závěrky, pak se označuje jako **periodická inventarizace**. Pomocí periodické inventarizace se zjišťuje stav všech aktiv a závazků účetní jednotky za účetní období. Výjimku z této inventarizace mají zásoby a dlouhodobý movitý hmotný majetek, neboť tyto dvě složky jsou v neustálém pohybu a kontrolují se průběžně. Účetní jednotka může inventarizaci zahájit nejdříve 4 měsíce před rozvahovým dnem a skončit s ní nejpozději do 2 měsíců po rozvahovém dni. Účetní jednotka si může stanovit tzv. rozhodný den, kdy k tomuto dni zjišťuje skutečný stav majetku. Pokud

provádí účetní jednotka inventarizaci v průběhu účetního období, nazývá se **průběžnou inventarizací**. Pomocí této inventarizace se zjišťuje pouze stav zásob a dlouhodobého hmotného movitého majetku. Zásoby mají své specifické účtování podle druhu, hmotné odpovědnosti osob či místa jejich uložení, zatímco dlouhodobý hmotný movitý majetek je v neustálém pohybu, a nemá tak přesně určené místo (Ryneš, 2019; Zákon č. 563/1991, o účetnictví).

Často zaměnitelný pojem s inventarizací je inventura, kdy účetní jednotka zjišťuje skutečný stav dané položky. Inventura je členěna na fyzickou a dokladovou. Pomocí **fyzické inventury** se zjišťují skutečné stavy přepočítáváním, přeměřením, převážením apod. Jedná se tedy o majetek hmotné povahy, popř. nehmotné, je-li k tomu povahově určený. O **dokladové inventuře** se hovoří v souvislosti s nemožností provedení fyzické kontroly, tj. v případě pohledávek, závazků, rezerv a časového rozlišení. Jedná se o specifické zjištění skutečného stavu pomocí určitých dokladů či písemností (Svobodová, 2018).

Výsledkem inventarizace je zjištění inventarizačních rozdílů, což je situace, kdy se účetní stav nerovná stavu skutečnému. Účetní jednotce mohou nastat dvě skutečnosti. Skutečný stav je nižší než stav účetní, tj. manko (popř. schodek, který se používá u pokladny a cenin), nebo skutečný stav je vyšší než stav účetní a označuje se jako přebytek. Manko lze dále členit na manko do normy a nad normu (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

Manko do normy je přirozený úbytek pouze u zásob a účtuje se do provozních nákladů. Za přirozený úbytek je bráno např. sesychání materiálu či vypařování tekutin. Možnou další příčinou manka do normy jsou činnosti, které charakterizují činnost účetní jednotky a nelze jim zabránit. Účetní jednotky si ve vnitropodnikové směrnici stanovují normu, při které se rozhoduje, zda je zjištěný stav možné považovat za úbytek do normy či nad normu. **Manko nad normu** znamená zaviněný či nezaviněný úbytek zásob a účtuje se na vrub účtu 549 – Manka a škody z provozní činnosti. Zjistí-li účetní jednotka schodek a má se za to, že s osobou odpovědnou za pokladnu uzavřela dohodu o odpovědnosti, účetní jednotce tak vzniká pohledávka za odpovědnou osobu. Jestliže není hmotná odpovědnost podepsána nebo byla prokázána nevina odpovědné osoby, účtuje se schodek na vrub účtové skupiny 56 – Finanční náklady. Opačným stavem je **přebytek**, který se účtuje ve prospěch výnosových účtů. Rozdíly účetní jednotka účtuje do období, kdy je inventarizace prováděna (České účetní standardy; Vlčková, 2020; Ryneš, 2019).

Inventarizační rozdíly u hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku jsou závislé na charakteru majetku, zda je majetek odepisovaný či nikoliv. V případě, kdy jsou zjištěny

inventarizační rozdíly u pohledávek a závazků, je nutné specifikovat, ve kterém účetním období vznikly, tj. v běžném či minulém účetním období (Ryneš, 2019).

3.1.2 Opravné položky

Pomocí opravných položek účetní jednotka přechodně snižuje hodnotu majetku v účetnictví. Možnost vytváření opravných položek má účetní jednotka k majetkovým účtům, pokud byla inventarizací zjištěna nižší hodnota majetku než ta, která je zachycena na účtech. Opravné položky se vytvářejí v situacích, kdy snížení hodnoty majetku není trvalé, nebo jej nelze vyjádřit jiným způsobem. Trvalé snížení hodnoty majetku účetní jednotka účtuje pomocí odpisů na nákladové účty. Účetní jednotka účtuje přechodné snížení hodnoty majetku na vrub nákladových účtů určených na tvorbu a zúčtování opravných položek a souvztačně ve prospěch účtů opravných položek, které jsou specifické pro jednotlivé druhy majetku (Pilařová, 2018).

Pomocí daňového základu se rozeznávají opravné položky **daňové a účetní**. **Účetní opravné položky** nejsou součástí daňového základu a jejich cílem je soulad hodnoty aktiv podle jejich reálné hodnoty. V účetních předpisech jsou přesně vymezeny opravné položky pro jednotlivé druhy majetku, tj. opravné položky k odpisovanému dlouhodobému majetku, k zásobám, ke krátkodobému finančnímu majetku a k pohledávkám. Tvorba účetních opravných položek se provádí na vrub provozních nebo účetních nákladů a ve prospěch příslušných účtů opravných položek (Müllerová & Šindelář, 2016).

Daňové opravné položky lze vytvářet v souladu se zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění daně z příjmů pouze pro pohledávky. O pohledávkách musí být při jejich vzniku účtováno ve výnosech a zároveň příjem, který vznikl, nesmí být osvobozen od daně z příjmů. Zákon o rezervách rozeznává opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení, k nepromlčeným pohledávkám, k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh a k drobným pohledávkám. Daňové opravné položky není možné vytvářet pro pohledávky, které vznikly např. z titulu cenných papírů, úvěrů, zápůjček a záloh. Daňové opravné položky se při vzniku účtují ve prospěch účtu 391 – Opravné položky k pohledávkám a na vrub nákladového účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek. Rozpuštění daňové opravné položky se provádí opačným způsobem (Ryneš, 2019; Müllerová & Šindelář, 2016).

3.1.3 Rezervy

Vytvářením rezerv účetní jednotka naplňuje zásadu opatrnosti, která vyplývá z pravidla nenadhodnocování majetku a zároveň nepodhodnocování závazků v účetní závěrce. Rezervy v účetnictví vytvářejí náklad a účtují se na vrub nákladových účtů podle charakteru rezerv

souvztažně s účty účtové skupiny 45 – Rezervy. Při čerpání se rezervy nesmí přečerpat a nesmí být použity k úpravám hodnot majetku. Rezervy se čerpají opačným způsobem účtováním, tj. ve prospěch určitého nákladového účtu. Zrušení rezerv nastává v účetním období, ve kterém byla rezerva tvořena. Rezervy jsou v účetnictví chápány jako cizí zdroj, neboť při jejich tvorbě dochází ke snížení výsledku hospodaření běžného účetního období. Rezervy zajišťují účetní jednotce pokrytí možných budoucích výdajů či ztrát (Müllerová & Šindelář, 2016).

Účetní jednotky rozlišují dvojí vymezení rezerv, tj. účetní a zákonné rezervy. Mezi **účetní rezervy** jsou podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. zařazeny rezervy podle zvláštních předpisů, rezervy na důchody a podobné závazky, rezervy na daň z příjmů a ostatní rezervy (např. rezerva na restrukturalizaci). **Zákonné rezervy** jsou tvořeny v souladu se zákonem o rezervách. Mezi zákonné rezervy jsou zařazeny bankovní rezervy, rezervy v pojišťovnictví, rezervy na opravy hmotného majetku, rezervy na pěstební činnosti, ostatní rezervy a rezervy na nakládání s elektrodopadem ze solárních panelů. Zákon také říká, které účetní jednotky mohou jednotlivé rezervy vytvářet. Nejznámější zákonnou rezervou je rezerva na opravu dlouhodobého majetku, která je upravena § 7 zákona o rezervách. Tuto rezervu mohou mít účetní jednotky, které mají vlastnické právo k hmotnému majetku nebo smlouvu o pachtu obchodního závodu či absolvují reorganizaci podle zvláštního právního předpisu. Rezerva se vytváří na hmotný majetek, který má delší dobu odepisování než 5 let, a naopak nelze vytvářet rezervu na hmotný majetek v likvidaci či na opravy, které se pravidelně opakují (Müllerová & Šindelář, 2016; Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

3.1.4 Kurzové rozdíly

Pokud účetní jednotka nakupuje nebo prodává v cizí měně, zákon jí ukládá povinnost přecenit hodnotu na měnu českou. Částka se z cizí měny do české přepočítává na základě pevného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou k okamžiku uskutečnění účetního případu a následně k okamžiku sestavení účetní závěrky. Účetní jednotky používají pevný kurz pouze jedno účetní období, nebo oceňují kurzem, který byl platný k okamžiku nákupu či prodeje (Vlčková, 2020).

3.1.5 Dohadné účty

Dohadné účty vznikají v důsledku tzv. akruálního principu, kdy účetní jednotka je povinna zaúčtovat úkony do účetního období, se kterým časově a věcně souvisejí. Konkrétně v případně dohadných účtů je znám účel i období, na které se vztahuje, ale není známa výše pohledávky či dluhu. Účetní jednotka tedy nemá k dispozici potřebný doklad ke správnému

zaúčtování tohoto úkonu. Získáním dokladu se dohadné účty zruší (Müllerová & Šindelář, 2016).

Dohadné účty se dělí na **aktivní**, které se vztahují k pohledávkám, např. při pojistné události, kdy účetní jednotka nezná výši pojistného plnění, a **pasivní**, které slouží k uhrazení dluhu. Dluh je nutné uhradit, ale v tomto případě není dosud známa výše dluhu (Müllerová & Šindelář, 2016).

Dohadné účty aktivní se účtují na vrub účtu 388 – Dohadné účty aktivní a ve prospěch výnosových účtů, které jsou specifické pro účetní případ. Následné zrušení dohadné položky aktivní se vytváří se skutečně přijatou částkou na vrub účtů pohledávek či peněžních prostředků. **Dohadné účty pasivní** se účtují na vrub nákladových účtů nebo na účty účtové třídy 0 a 1 při dodávkách majetku či zásob a zároveň ve prospěch účtů 389 – Dohadné účty pasivní. Rozpuštění se provádí na základě výše závazků k dodavatelům ve prospěch účtu 321 – Dodavatelé (Skálová, 2016).

3.1.6 Časové rozlišení

Účetní jednotka musí na základě časové a věcné souslednosti účtovat případy, které souvisejí s daným účetním obdobím. Pokud účetní jednotce vznikne nesoulad mezi účetním obdobím, používá k účtování těchto situací účty časového rozlišení (Stejskalová, 2018).

Mezi účty časového nesouladu jsou zařazeny **náklady a příjmy příštích období** (aktivní položky) a **výnosy a výdaje příštích období** (pasivní položky). Náklady příštího období jsou pohledávkou, při které účetní jednotka předplácí určitou službu. Příjmy jsou pohledávkou, která naopak je o poskytnuté, ale ještě neuhrazené službě. Výnosy příštích nákladů plynou z přijatých plateb předem, kdy služba plyne z následujícího období. Výdaje příštího období jsou přijaté služby, které budou účetní jednotce uhrazeny až v následujícím období (Dvořáková, 2017).

Náklady příštích období⁴ souvisí s uhrazenou platbou za výkon, který se vztahuje na příští období. Tento úkon se účtuje na vrub účtu 381 – Náklady příštích období. Účetní jednotka také může použít účet 382 – **Komplexní náklady příštího období**⁵. Jedná se o různorodé náklady zaúčtované v běžném období, které se vztahují k období následujícím. Náklady nelze jednotlivě časově rozlišit, proto jsou účtovány v nákladech běžného období a následně se účtují na vrub účtu 382 – Komplexní náklady příštích období, ve prospěch nákladového účtu 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období. Další aktivní položkou jsou

⁴ Výdaje běžného účetního období, ale náklady budoucího účetního období.

⁵ Výdaje běžného účetního období, ale náklady několika budoucích účetních období.

příjmy příštích období⁶ účtující se na vrub účtu 385 – Příjmy příštích období a ve prospěch výnosových účtů. Přičemž rozpuštění této položky se provádí pomocí účtů, u kterých byla částka přijata (Müllerová & Šindelář, 2016).

Pasivní položky, jak už bylo zmíněno, se rozlišují na výnosy a výdaje příštích období. **Výnosy příštích období**⁷ souvisí s předem přijatou částkou a účtují se ve prospěch účtu 384 – Výnosy příštích období. Zatímco **výdaje příštích období**⁸ plynou z výkonů vztahujících se k minulému období a účtují se ve prospěch účtu 383 – Výdaje příštích období (Müllerová & Šindelář, 2016).

3.1.7 Výsledek hospodaření

V předešlých kapitolách bylo rovněž zmíněno, že náklady a výnosy je nutné účtovat do období, s nimiž časově a věcně souvisí, tj. aktuální princip. Rozdíl mezi náklady a výnosy je nazýván jako výsledek hospodaření, pomocí kterého se hodnotí finanční výkonnost podniku. Výsledkem hospodaření účetní jednotce vzniká **zisk** nebo **ztráta**⁹. Výsledným rozdílem mezi výnosy a náklady může být také nula, což je v praxi málo obvyklé. Celkový výsledek hospodaření se člení na provozní a finanční. Provozní výsledek hospodaření zahrnuje např. spotřebu materiálu, energie, změnu stavu zásob či tržby. Oproti tomu finanční výsledek hospodaření zahrnuje např. placené či přijaté úroky a kurzové rozdíly (Vlčková, 2020).

3.1.8 Splatná daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů vyplývá ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a jejím předmětem jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s majetkem. Za zdaňovací období, ze kterého se vypočítává daň z příjmu, se považuje hospodářský či kalendářní rok. Pro zjištění daně z příjmu si nejprve účetní jednotka stanovuje základ daně z výsledku hospodaření (viz tabulka č. 2) nebo z rozdílu mezi příjmy a výdaji u poplatníků, kteří nevedou účetnictví (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů).

Tabulka č. 2 Transformace výsledku hospodaření a výpočet splatné daně

	Výsledek hospodaření před zdaněním
-	Příjmy vyňaté z předmětu daně
-	Osvobozené příjmy (bezúplatné nabytí)

⁶ Výnosy běžného účetního období, ale příjmy budoucího účetního období.

⁷ Příjmy běžného účetního období, ale výnosy budoucího účetního období.

⁸ Náklady běžného účetního období, ale výdaje budoucího účetního období.

⁹ Zisk: výnosy vyšší než náklady; Ztráta: výnosy nižší než náklady.

Pokračování tabulky č. 2:

-	Příjmy nezahrnované do základu daně
-	Částka nesprávně zvyšující příjmy (výnosy)
+	Částka nesprávně zkracující příjmy (výnosy)
+/-	Očištění o rezervy a opravné položky, pokud nejsou daňově uznatelné
-	Účetní náklady, které nejsou daňovými náklady ¹⁰
+/-	Vyloučení zaúčtovaných položek, které jsou uznatelné jen, pokud jsou zaplacené
+/-	Další položky upravující základ daně
=	Základ daně
	Odčitatelné položky (podle § 34 zákona o daních z příjmů)
-	<ul style="list-style-type: none"> • daňová ztráta • odpočet výdajů na podporu výzkumu a vývoje či odborné vzdělávání
-	Dary na veřejně prospěšné účely ¹¹
=	Upravený základ daně zaokrouhlen na celé tisíce dolů
x	Sazba daně z příjmů (aktuálně 19 %)
=	Daň před slevami
-	Slevy na dani
=	Daň po slevách = výsledná daň

Zdroj: vlastní úprava podle Vančurová, Láchová, & Zídková, 2020

Účetní jednotka si může dále uplatnit slevu na dani za zaměstnance se zdravotním postižením. Sleva na dani se určuje podle stupně zdravotního postižení. Účetní jednotka si sníží daň o částku 18 000 Kč za každého zaměstnance se zdravotním postižením a o částku 65 000 Kč za každého zaměstnance s těžším zdravotním postižením. Podle zákona o daních z příjmu se zaměstnanci přepočítávají na průměrný roční přepočtený počet se zdravotním postižením, a to pro každou skupinu zvlášť. Takto upravená splatná daň z příjmu se účtuje ve prospěch účtu 341 – Daň z příjmu a na vrub nákladového účtu 591 – Daň z příjmu splatná (Müllerová & Šindelář, 2016; Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů).

¹⁰ Daňově neuznatelné náklady např.: 513 – Náklady na reprezentaci, 549 – Manka a škody z provozní činnosti.

¹¹ Podmínka odpočtu spočívá v dolní hranici bezúplatného plnění, která činí 2000 Kč. Maximální částkou odpočtu je pak 10 % ze sníženého základu daně (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů).

Zákon o daních z příjmů také vymezuje pojem zálohy na daň z příjmu, viz tabulka č. 3. Účetní jednotka, resp. poplatník, při stanovení výše záloh vychází z poslední známé daňové povinnosti, kterou si uvedl v daňovém přiznání. Tato povinnost se nevztahuje ani na obce či kraje nebo na zůstavitele ode dne jeho smrti. Zálohy jsou splatné vždy do 15. dne v určitém měsíci podle periodicity (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů).

Tabulka č. 3 Zálohy

Poslední známá daňová povinnost	Výše zálohy na daň	Splatnost záloh
Do 30 000 Kč	Neplatí se	---
30 000 Kč - 150 000 Kč	40 %	pololetně
Nad 150 000 Kč	25 %	čtvrtletně

Zdroj: vlastní úprava podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Účetní jednotky, které jsou konsolidačním celkem či tvoří účetní závěrku v plném rozsahu, mohou využívat tzv. **odloženou daň z příjmů**. Z důvodu odlišných daňových podmínek pro zahrnutí účetních nákladů či výnosů do základu daně z příjmu vzniká nepřesný výsledek hospodaření za běžné období. Odložená daň se vypočítá pomocí přechodných rozdílů mezi účetními a daňovými náklady, resp. výnosy. Následný výsledek se násobí konkrétní sazbou daně stanovenou podle § 21 o daních z příjmu. Při účtování o odložené dani se počítá s přechodnými rozdíly z minulých let, které se účtují na účet 426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let a na účet 481 – Odložený daňový dluh a pohledávka. O tom, na které straně účty budou, rozhoduje situace, zda se jedná o závazek či pohledávku. Odložená daň vztahující se na běžné období se účtuje v případě závazku na vrubu účtu 592 – Daň z příjmu odložená a ve prospěch účtu 481 – Odložený daňový dluh a pohledávka. Případná pohledávka by se účtovala opačně (Pšenková, 2018).

„Pro zajištění základu daně a následně pro výpočet daňové povinnosti poplatníka je tedy vždy nezbytné analyzovat, zda se jedná o daňově účinný výdaj (náklad) podle zákona o daních z příjmů, či nikoliv. Nicméně stanovit, zda se jedná o daňový či nedaňový výdaj (náklad) z hlediska zákona o daních z příjmů může být někdy problematické a poplatník by si měl při hodnocení uvědomit několik obecných zásad vycházejících ze zákona o daních z příjmů, tj. že daňový výdaj (náklad):

- *by měl být v daném zdaňovacím období skutečně vynaložen,*
- *by měl souviset se zdanitelným příjmem či podnikáním poplatníka,*

- *by měl být prokazatelný, neměl by být v daňových výdajích (nákladech) již jednou uplatněn“ (Dvořáková, 2018, s. 42).*

3.1.9 Uzavření účtů

Uzavření účtů je nutné pro sestavení účetní závěrky. Účetní jednotka musí zjistit obraty stran Má Dáti a Dal na všech syntetických účtech, konečné stavy aktivních a pasivních účtů a rovněž také nákladových a výnosových účtů. Pomocí účtu 702 – Konečný účet rozvázný se převedou veškeré zůstatky rozvahových účtů (aktivních a pasivních). Končené stavy výsledkových účtů (nákladových a výnosových) se převádí na účet 710 – Účet zisku a ztráty. Následně se z údajů na těchto dvou účtech sestaví účetní závěrka (Skálová, 2016).

3.2 Účetní závěrka

Účetní závěrka je důležitý dokument, který zobrazuje účetní práce v účetní jednotce za jedno uplynulé období. Účetní závěrka poskytuje jejím uživatelům údaje o majetku, financích a důchodu účetní jednotky. Jedná se o skutečný obraz hospodaření účetní jednotky v minulém účetním období. Povinností účetní jednotky je zobrazovat tyto skutečnosti a udávat skutečný a poctivý obraz o předmětu účetnictví a finanční situaci účetní jednotky (Ryneš, 2019).

Obsahové vymezení účetní závěrky stanovuje zákon o účetnictví, přičemž je tvořena rozvahou (bilancí), výkazem zisku a ztráty, přílohou. K příloze účetní závěrky se vyjadřuje Březinová (2017, s. 149), která uvádí, že *„se dále podmiňuje, kdy se sestavuje přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Příloha má podle zákona o účetnictví komentovat pouze rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Je však logické, že pokud se sestavují i další účetní výkazy, jejich komentáře a vysvětlivky k nim budou vedeny v téže jediné příloze uváděné v účetní závěrce.“*

Zákon o účetnictví dále určuje přesné informace o obsahu účetní závěrky u jednotlivých účetních jednotek, viz tabulka č. 4.

Tabulka č. 4 Obsah účetní závěrky obchodních korporací

Účetní jednotky	Položky účetní závěrky
Mikro a malé účetní jednotky bez povinného auditu	Rozvaha (zkrácený rozsah) + Výkaz zisku a ztráty (plný rozsah) + Příloha

Pokračování tabulky č. 4:

Mikro a malé účetní jednotky s povinným auditem	Rozvaha (plný rozsah) + Výkaz zisku a ztráty (plný rozsah) + Příloha + Výroční zpráva
Střední a velké účetní jednotky	Rozvaha (plný rozsah) + Výkaz zisku a ztráty (plný rozsah) + Příloha + Výkaz o peněžních tocích + Výkaz o změnách vlastního kapitálu + Výroční zpráva

Zdroj: vlastní úprava podle Müllerová & Králíček, 2020

Mezi základní kvalitativní požadavky na informace uváděné v účetní závěrce se vztahuje:

- **Spolehlivost** – účetní závěrka podává věrný a pravdivý obraz o předmětu účetnictví.
- **Srovnatelnost** – údaje je nutné srovnávat s předchozími účetními obdobími, a proto musí být vykazovány a sestaveny tak, aby to bylo umožněno.
- **Srozumitelnost** – účetní závěrka musí být srozumitelná osobě, která je poučená o účetních metodách a zkoumá účetní závěrku. Účetní závěrka musí být sestavena tak, aby podávala srozumitelnou a komplexní představu o situaci účetní jednotky (Ryneš, 2019).

3.2.1 Druhy účetních závěrek

Veškeré účetní závěrky se sestavují k rozvahovému dni, tj. den, ke kterému se uzavírají účetní knihy. Účetní závěrky se rozdělují do kategorií podle okamžiku sestavení a příležitosti, ke které jsou sestavovány.

Řádná účetní závěrka je sestavována pravidelně na konci účetního období, za což je považován kalendářní či hospodářský rok¹². Podmínkou k sestavení řádné účetní závěrky je plná inventarizace a uzavření účetních knih (Březinová, 2017).

Mimořádná účetní závěrka se sestavuje k jinému dni, který je stanoven na základě právního předpisu. Jedná se o jiný den, než ke kterému je sestavována řádná účetní závěrka. Mimořádná účetní závěrka může být sestavena v situaci, kdy účetní jednotka např. vstupuje do likvidace, či při účinnosti soudního rozhodnutí o přeměně reorganizace v konkurzu. Podmínky k sestavení jsou stejné jako u řádné účetní závěrky, resp. plná inventarizace a uzavření účetních knih (Březinová, 2017).

¹² Hospodářský rok je období, které začíná jiným měsícem, než je leden.

Mezitímní účetní závěrka je typem účetní závěrky, při které se neplní stejné podmínky jako u dvou předchozích závěrek. Účetní jednotka tedy neuzavírá účetní knihy, neprovádí plnou inventarizaci, a zároveň vytváří účetní výkazy a přílohy k jinému okamžiku, než je rozvahový den. Povinnost sestavit mezitímní účetní závěrku je nařízena zvláštním zákonem. Typickým případem, kdy se sestavuje mezitímní závěrka, je změna právní formy, např. přechod z s. r. o. na a. s. (Březinová, 2017).

Konsolidovaná účetní závěrka je sestavována v případě, kdy se účetní jednotka nachází v pozici ovládající či řídicí společnosti nebo uplatňuje podstatný vliv v jiné společnosti, a má tak tedy povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku. Konsolidovaná účetní závěrka představuje účetní závěrku majetkově propojeného celku (Březinová, 2017).

Konsolidační specifika se mohou řešit pomocí vnitropodnikového účetnictví v případě, kdy se konsolidovaná účetní závěrka provádí pomocí účetních transakcí, nikoliv pouze podle účetních výkazů (Dušek, 2019).

3.2.2 Rozvaha

Rozvaha zobrazuje strukturu a výši aktiv a pasiv účetní jednotky a je sestavována k různým okamžikům. Účelem rozvahy je informovat jejich uživatele o majetkové struktuře a finanční situaci podniku. Nejčastěji účetní jednotky sestavují počáteční a konečnou rozvahu, přičemž počáteční je vytvářena na začátku účetního období, a na konci je tvořena rozvaha konečná. Na úplném začátku činnosti je sestavována tzv. zahajovací rozvaha, která podává informace o stavu prostředků a zdrojích jejich krytí při vzniku účetní jednotky (Dvořáková, 2017).

Rozvaha je svou strukturou rozdělena na aktiva a pasiva. Přičemž položky v aktivech jsou členěny podle předpokládané doby vázanosti zdrojů v určité majetkové podobě. Důležitou roli pro rozčlenění majetku do správných kategorií má účel majetku a doba jeho držby. Aktiva jsou rozdělena na stálá aktiva, oběžná aktiva a časové rozlišení aktiv. Stálá aktiva se dále dělí na DHM a DFM, oběžná aktiva se dělí na zásoby, pohledávky a peněžní prostředky. Pasivní položky se rozčleňují do kategorií podle původu a doby splatnosti a dělí se na vlastní kapitál, cizí zdroje a časové rozlišení pasiv. Do vlastního kapitálu je zařazen základní kapitál, výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. Mezi cizí zdroje se řadí závazky, které se dále dělí na krátkodobé a dlouhodobé závazky. V rozvaze platí tzv. princip bilanční rovnosti, což znamená, že hodnota položky aktiva celkem se musí rovnat hodnotě položky pasiva celkem (Čižinská, 2018).

Položky v rozvaze jsou členěny a označovány na základě přílohy č. 1 vyhlášky pro podnikatele. Aktiva za běžné období jsou vykazovány v brutto hodnotě (částka neupravená o oprávký a opravné položky), dále v tzv. korekci (oprávký a opravné položky) a v netto hodnotě (aktiva očištěná o hodnotu korekce). V rozvaze je také výše aktiv minulého období, která je uváděna v hodnotě netto, tedy výše aktiv je upravena o oprávký a opravné položky. U pasiv se položky zobrazují v účetních hodnotách jak za běžné, tak i minulé období. (Ryneš, 2019).

Sestavování rozvahy je možné ve **zkráceném** či **plném rozsahu**. Velké a střední účetní jednotky a malé a mikro účetní jednotky, které mají povinný audit, musí sestavovat rozvahu v plném rozsahu. Znamená to, že v rozvaze uvádějí všechny položky. Ostatní účetní jednotky, tedy malé a mikro účetní jednotky bez povinnosti auditu, vytvářejí rozvahu pouze ve zkráceném rozsahu. Jedná se o rozvahu, která je tvořena jen z položek, které jsou označeny písmeny a římskou číslicí (Skálová, 2016).

3.2.3 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty udává přehledné uspořádání konečných stavů nákladových a výnosových účtů a výsledku hospodaření na konci účetního období. Položky představují úroveň hospodaření v předmětu činnosti a ve finanční činnosti. Výsledek hospodaření za účetní období se musí rovnat výsledku hospodaření běžného období uváděného v rozvaze. Účetní jednotka může sestavovat výkaz zisku a ztráty, stejně jako rozvahu, v plném či zkráceném rozsahu. V plném rozsahu sestavuje výkaz zisku a ztráty účetní jednotka, která je obchodní společností, a dále také velké a střední účetní jednotky a malé a mikro, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem (Ryneš, 2019; Vyhláška č. 500/2002 Sb.).

Podle vyhlášky č. 500/ 2002 Sb. lze výkaz zisku a ztráty členit podle účelu či druhu. V druhovém členění se náklady a výnosy zobrazují z hlediska provozní a finanční činnosti. Výsledek hospodaření je pak tvořený součtem provozního a finančního výsledku. Účelové členění se sestavuje pouze pro provozní činnost, finanční zůstává stejná jako u druhového členění (Müllerová & Králíček, 2020).

3.2.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha je povinnou součástí účetní závěrky, ale má stanovený pouze obsah. Formální stránku si stanovuje každá účetní jednotka samostatně. Slouží pro porozumění a zjištění veškerých potřebných informací uživatelům účetní závěrky. Jedná se o dokument, který doplňuje a zároveň vysvětluje informace obsažené v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Pro účetní

jednotku je zcela podstatný § 39 vyhlášky č. 500/2002 Sb., který definuje základní informace v příloze, mezi které se řadí např.:

- informace podle § 18 odst. 3 zákona o účetnictví,
- informace o účetních zásadách a metodách, které účetní jednotka použila,
- poznatek o použitém oceňovacím modelu a technice při oceňování reálnou hodnotou,
- výši pohledávek a dluhů, mají-li k rozvahovému dni delší dobu splatnosti než 5 let,
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období (Vyhláška č. 500/2002 Sb.).

3.2.5 Přehled o peněžních tocích (Cashflow)

Pro účetní jednotky je sestavování přehledu o peněžních tocích velice důležité, protože účetní zisk nebo ztráta nemusí okamžitě znamenat dobrou či špatnou finanční situaci podniku. Účetní zisk či ztráta se zjišťuje z rozdílu mezi výnosy a náklady, zatímco pro výpočet peněžních toků je zapotřebí znát příjmy a výdaje. Výkaz přehledu o peněžních tocích doplňuje předešlé části rozvahy. Hlavní myšlenkou přehledu o peněžních tocích je pohyb peněžních prostředků v podniku a peněžních ekvivalentů v souvislosti s účelem. Peněžní prostředky jsou chápány jako peníze v pokladně, na účtu či na cestě. Za peněžní ekvivalent se považuje krátkodobý likvidní majetek, který je snadno směnitelný za předem známou částku hotovosti a má tříměsíční dobou splatnosti (Vlčková, 2020).

Základní struktura peněžních toků je vymezena vyhláškou č. 500/2002 Sb. a skládá se ze tří částí, a to provozní, investiční a finanční činnost. Do finanční činnosti spadá činnost spojená se změnami velikosti a složení vlastního kapitálu a závazků, do investiční činnosti lze zahrnout pořízení a prodej dlouhodobého majetku. Provozní činnost zahrnuje výdělečnou činnost a ostatní činnosti účetní jednotky, které nenáleží do finanční či investiční činnosti. Účetní jednotka je povinna do přílohy uvést, jak je s jednotlivými položkami počítáno, tzn. zda jsou chápány jako peněžní prostředky, či jako peněžní ekvivalent. Důležitou součástí přílohy jsou zásady či změny v konstrukci, které využívá při sestavování přehledu o peněžních tocích (Vyhláška č. 500/2002 Sb.).

Pro sestavení přehledu o peněžních tocích může účetní jednotka použít přímou či nepřímou metodu. **Přímá metoda** vykazuje hlavní skupiny peněžních příjmů a výdajů z provozní činnosti. Uspořádání příjmů a výdajů v přímé metodě může mít spojitost se členěním ve výkazu

zisku a ztráty. **Nepřímá metoda** vychází z výsledku hospodaření, který následně upravuje o nepeněžní operace, o změny čistého pracovního kapitálu a o ostatní položky. Za nepeněžní operace jsou považovány rezervy a odpisy, tj. položky ovlivňující výsledek hospodaření bez jednoznačného vlivu na peněžní prostředky či ekvivalenty. Čistý pracovní kapitál je chápán jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Za oběžná aktiva jsou považovány zásoby či peníze. Do ostatních položek se řadí výdaje z investiční či finanční činnosti, např. zisk z prodeje dlouhodobého majetku (Skálová & Suková, 2021).

3.2.6 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu je doplňující dokument k rozvaze, resp. položce vlastního kapitálu uváděného v rozvaze, jehož úkolem je informovat o zvýšení či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi rozvahovými dny. V rozvaze jsou uvedeny pouze položky běžného a minulého účetního období a je zapotřebí detailněji zobrazit, jak došlo k jednotlivým změnám vlastního kapitálu v průběhu účetního období. Zákon o účetnictví ani jiný zvláštní předpis neuvádí přesnou formu přehledu o změnách vlastního kapitálu. Pokud účetní jednotka vyplácí podíly na zisku má pouze povinnost podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. uvést zdroj vyplacení. Účetní jednotka při tvorbě přehledu sleduje, zda jsou postupy v souladu se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích a zda účetní jednotka zaúčtovala všechny případy týkající se vlastního kapitálu (Müllerová & Králíček, 2020).

3.3 Výroční zpráva

Obsah výroční zprávy je definován § 21 zákona o účetnictví. Cílem výroční zprávy je obecně informovat o vývoji výkonnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky. Dále musí výroční zpráva obsahovat finanční a nefinanční informace, jako jsou například informace o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky či o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje. Nefinanční informace ve své zprávě uvádějí pouze velké účetní jednotky. Nezbytnou součástí výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva auditora, případně jiné dokumenty podle zvláštních právních předpisů. Podléhá-li účetní jednotka ze zákona povinnosti auditu, musí být součástí auditu i výroční zpráva. Výroční zprávu účetní jednotka zveřejňuje společně s účetní závěrkou po jejich ověření auditorem (Müllerová & Králíček, 2020).

3.4 Audit

Auditing je vědecká disciplína, která se zabývá zajišťováním a zhodnocením stanovených údajů s následným vypracováním závěrečné zprávy k těmto údajům. Podle zaměření na různé lidské činnosti se audit rozděluje na následující druhy:

- **Audit účetní závěrky** – též označován jako externí audit, který provádí nezávislý auditor na žádost vlastníků účetní jednotky.
- **Interní audit** – zabývá se zkoumáním procesů uvnitř podniku, nejčastěji bývá prováděn v akciových společnostech. Interní audit obvykle vytváří interní zaměstnanec, který není závislý na podnikovém vedení.
- **Forenzní audit** – cílem auditu je zajistit nezákonné postupy jednotlivců či skupin. Auditorským firmám s odhalením trestného činu pomáhají detektivní či advokátní kanceláře.
- **Audit jakosti** – zjišťuje kvalitu výrobku. Při zjišťování kvality u finálních výrobků uděluje po splnění podmínek certifikát.
- **Ekologický audit** – zaměřený na ochranu životního prostředí.
- **Audit informačních systémů** – provádí kontrolu výpočetní techniky a informačních systémů v podniku.
- **Personální audit** – zaměřený na zkoumání lidských zdrojů a zjišťování přínosů pro podnik (Müllerová & Králíček, 2020).

Externí audit je proces kontroly účetní závěrky nezávislým externím odborníkem – auditorem. Činnost a pravomoci auditora přesně vymezuje zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech. Auditor by se měl zaměřovat nejen na audit, účetnictví a daně, ale také na legislativu. Cílem auditu je ověření účetní závěrky, zda podává věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace účetní jednotky. Ověřená účetní závěrka představuje důvěryhodný zdroj informací pro uživatele účetní závěrky, převážně jde o vlastníky, budoucí investory či obchodní partnery. Opomíjeným cílem auditu je prevence při vzniku chyb a podvodného jednání. Postup auditorů závisí na ekonomickém prostředí a na přístupu k účetnictví. Rozeznávají se dva přístupy k účetnictví, a to anglosaský a kontinentální. Anglosaský přístup zjišťuje, zda při sestavení účetní závěrky byly dodrženy všechny zásady, zatímco kontinentální přístup se zaměřuje na kontrolu v souladu se zákony. Důležitou součástí auditu je výroční zpráva, kde se zjišťuje, zda obsah výroční zprávy odpovídá účetní závěrce. Auditor o provedeném auditu vydává zprávu souběžně pro účetní závěrku i výroční zprávu (Müllerová & Králíček, 2020; Ryneš, 2019).

Řádné i mimořádné účetní závěrky, které podléhají auditu, přesně vymezuje § 20, odst. 1 zákona o účetnictví, viz tabulka č. 5.

Tabulka č. 5 Povinnosti obchodní společnosti

Kategorie účetních jednotek	Rozvaha – plný rozsah	VZZ – plný rozsah	Výkaz o CF a ZVK	Výroční zpráva	Příloha ÚZ	Povinný audit
Mikro (bez auditu)	ne	ano	ne	ne	ano	ne
Mikro (s auditem)	ano	ano	ne	ano	ano	ano
Malá (bez auditu)	ne	ano	ne	ne	ano	ne
Malá (s auditem)	ano	ano	ne	ano	ano	ano
Střední	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Velká	ano	ano	ano	ano	ano	ano

Zdroj: vlastní úprava podle Müllerová & Králíček, 2020

Účetní jednotky mohou mít podle zákona o účetnictví výjimku z povinného auditu, i přestože v obvyklé situaci mají audit povinný. Jedná se např. o účetní závěrku zhotovenou v průběhu konkurzu (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

3.5 Zveřejňování účetní závěrky

Účetní jednotky, které jsou zapsány do veřejného rejstříku, mají podle § 21a zákona o účetnictví povinnost zveřejňovat účetní závěrku. Ostatním účetním jednotkám může tuto povinnost stanovit zvláštní právní předpis. Zveřejnění provádí v takovém rozsahu, ve kterém účetní jednotka má povinnost účetní závěrku sestavit. V případě, kdy je účetní jednotka povinna ověřit účetní závěrku auditorem, zveřejnění probíhá v rozsahu, ve kterém byla závěrka ověřena. Účetní jednotky s povinností auditu zveřejňují účetní závěrku do 30 dnů ode dne ověření a schválení příslušným orgánem. Nejpozději musí účetní jednotka zveřejnit účetní závěrku do 12. měsíce od rozvahového dne, i přestože účetní záznamy nemusí být schváleny. Zveřejnění se provádí uložení příslušných dokumentů do sbírky listin (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví).

4 METODIKA

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu uzávěrkových prací ve vybrané kapitálové společnosti včetně vyhodnocení jejich správnosti a na sestavení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy.

Teoretická část bakalářské práce je čerpána z odborné literatury. Mezi důležité zdroje použité v teoretické části patří: Dušek, J. (2019). *Vnitropodnikové účetnictví: praktický návod s podklady na jeho zavedení*. Praha: Grada Publishing. Ryneš, P. (2019). *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2019* (19. vyd.). Olomouc: Nakladatelství ANAG. Březinová, H. (2017). *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů* (2. vyd.). Praha: Wolters Kluwer. V neposlední řadě jsou podstatné informace použity přímo ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Teoretická část je rozdělena na dvě podkapitoly. V první podkapitole je popsána česká legislativa, která je úzce propojena s účetnictvím a v druhé části jsou poté detailněji popsány postupy a činnosti spojené s účetní uzávěrkou a závěrkou.

Praktická část analyzuje účetní uzávěrku a účetní závěrku ve vybrané kapitálové společnosti. Na základě dohody s jednatelem bude v bakalářské práci pojednáváno o společnosti anonymně jako o Společnosti XYZ, s. r. o. Potřebné informace byly získány ve spolupráci s hlavním účetním a jednatelem společnosti.

V první kapitole praktické části je charakterizována společnost a zobrazen graf výsledku hospodaření v letech 2017–2021.

V další kapitole jsou detailně popsány jednotlivé postupy účetní uzávěrky – inventarizace, opravné položky, rezervy, kurzové rozdíly, dohadné položky, časové rozlišení, výsledek hospodaření, splatná daň a uzavření účtů. Jednotlivé účetní postupy byly získány metodou pozorování pracovních postupů zaměstnanců a externích pracovníků a byly následně doplněny o informace vycházející z vnitřních směrnic dané společnosti.

Dále je popsán proces sestavení účetní závěrky za účetní období 1. 1. 2021–31. 12. 2021, obsahující rozvahu k 31. 12. 2021, výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2021, přílohu účetní závěrky k 31. 12. 2021, výroční zprávu a audit. V této části je také zpracovaná vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty, a jsou tak určeny dominantní položky těchto výkazů.

Závěr praktické části obsahuje syntézu a vyhodnocení zjištěných poznatků, možné návrhy pro danou společnost na zajištění efektivnějšího vedení účetnictví a diskusi.

5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ KAPITÁLOVÉ SPOLEČNOSTI

Bakalářská práce je zpracována na Společnost XYZ s. r. o., která působí ve stavebním odvětví v Kraji Vysočina. Z důvodu konkurenceschopnosti a utajení interních údajů si jednatel společnosti nepřál uvést název společnosti. Společnost XYZ vznikla zápisem do obchodního rejstříku 22. listopadu 2019 a navázala tím na činnost již existující společnosti. Před vznikem společnosti, její nynější jednatel podnikal ve stavebním odvětví na základě živnostenského oprávnění, a to od roku 2017. I díky tomu se řadí mezi dlouhodobě stabilní společnosti ve stavebnictví. Společnost provádí výstavbu a rekonstrukci všech druhů komunikací a zpevněných ploch, inženýrských sítí (kanalizace, plynovody apod.), průmyslových objektů, zemní práce, demolice objektů a kovovýrobu.

Společnost má jednoho společníka se základním kapitálem 73 664 tis. Kč. Při založení společnosti byl základní kapitál tvořen částkou 100 000 Kč. Na konci roku 2019 se společník rozhodl tuto částku navýšit o nepeněžitý vklad v hodnotě 73 564 tis. Kč.

Společnost se prezentuje moderním technickým vybavením s pravidelnými obnovami a modernizací strojového a automobilového parku. Veškeré opravy a servisní služby majetku, který má ve vlastnictví, provádí ve vlastní opravárenské dílně. Společnost také disponuje vlastním recyklačním dvorem a skládkou zeminy. Společnost čítá přes 70 zaměstnanců s různými kvalifikacemi a profesními specializacemi v oboru. V roce 2021 společnost dokončovala zakázky z předchozího roku a navázala i na nové, celkově pracovala na 11 zakázkách.

Společnost XYZ je držitelem třech certifikátů:

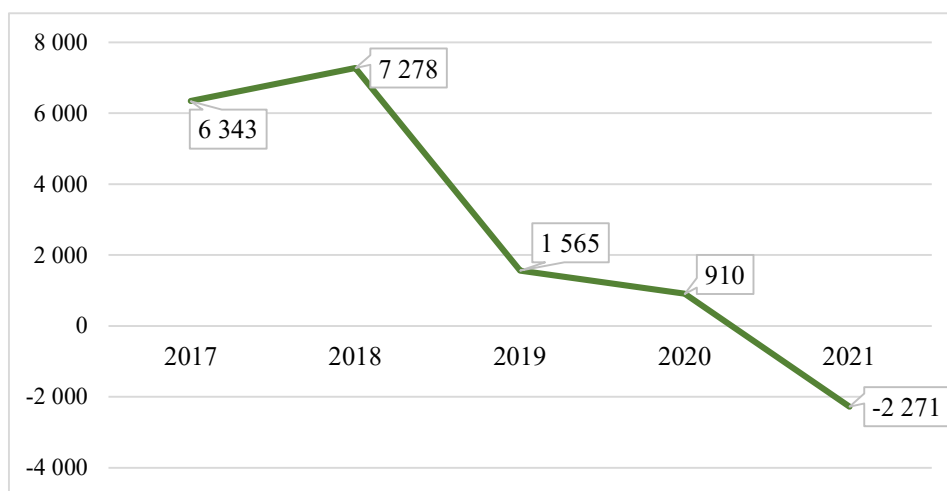
- Systém kvality ČSN EN ISO 9001:2016,
- Systém managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ČSN EN ISO 45001:2018,
- Systém environmentálního managementu ČSN EN ISO 14001:2016.

Společnost je podle zákona o účetnictví zařazena do kategorie malé účetní jednotky, neboť za rok 2021 byla hodnota netto aktiv ve výši 88 065 tis. Kč, roční úhrn čistého obrátu činil 83 133 tis. Kč a průměrný počet zaměstnanců byl 70 osob. Malé účetní jednotky mají povinný audit v případě, kdy přesáhnou alespoň jednu z hodnot daných zákonem o účetnictví. Společnost za rok 2021 překročila všechny tři hodnoty, a splnila tím podmínky pro povinný audit

účetní závěrky. Ověřování účetní závěrky společnosti provádí auditorská společnost EKMA HB s. r. o., na základě oprávnění č. 381.

Následující graf č. 1 zobrazuje křivku výsledku hospodaření v letech 2017–2021. Jak je zřejmé křivka za posledních 5 let hluboce klesla. V letech 2017–2019 se jedná o výsledek hospodaření z podnikání na základě živnostenského oprávnění¹³. V průběhu pěti let byl výsledek hospodaření nejvíce ovlivněn stoupajícími provozními náklady, náklady na mzdy a zákonným sociálním a zdravotním pojištěním. Výnosy v tomto pětiletém období byly relativně shodné, výjimku tvořil rok 2018, kdy vyšší výnosy byly způsobeny vysokými tržbami z prodeje služeb. V letech 2019 a 2020 byl výsledek hospodaření nižší než v předchozích letech, ale stále ještě ziskový. V roce 2021 se výsledek hospodaření dostal do záporných čísel, což bylo způsobeno vysokými náklady na odpisy a opravkami k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku, viz kapitola inventarizace dlouhodobého majetku.

Graf č. 1 Výsledek hospodaření po zdanění v letech 2017–2021 (v tis. Kč)



Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

¹³ Jednatel společnosti zpočátku podnikal ve stavebním odvětví na základě živnostenského oprávnění, a poté v roce 2019 založil kapitálovou společnost.

6 UZÁVĚRKOVÉ PRÁCE – ANALÝZA POSTUPŮ UPLATŇOVANÝCH V DANÉ SPOLEČNOSTI

Společnost vede účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění, vyhláškou č. 500/2002 Sb. a Českými účetními standardy pro podnikatele v platném znění. Účetním obdobím pro společnost je kalendářní rok tj. 1. 1.–31. 12. K vedení účetnictví společnost využívá účetní systém Pohoda.

V této kapitole budou popsány a analyzovány jednotlivé uzávěrkové postupy společnosti, zejména pak: inventarizace, opravné položky, rezervy, kurzové rozdíly, dohadné položky, časové rozlišení, výsledek hospodaření, splatná daň z příjmů a uzavření účtů.

6.1 Inventarizace

Na konci účetního období jednatel společnosti na základě vnitropodnikové směrnice k inventarizaci majetku a závazků jmenuje hlavní inventarizační komisi. V roce 2021 se hlavní inventarizační komise skládala z jednatele, ředitele a hlavní účetní. Dále také jmenuje dílčí inventarizační komise dle daných předmětů k inventarizaci. Na základě tohoto příkazu se inventarizace provádí dokladovou inventurou formou rozpisů zůstatků jednotlivých účtů. Inventarizace se provádí u pokladny, bankovních účtů, pohledávek, závazků, materiálu na skladě, zásob a dlouhodobého majetku.

6.1.1 Inventarizace pokladny

Inventarizace pokladny se provádí periodicky, vždy k 31. 12. Účet 211 – Pokladna je rozdělena na 3 analytické účty: 211001 – Účetní, 211010 – Hlavní a 211100 – Ostatní. V průběhu roku se úbytky a přírůstky v jednotlivých pokladnách zaznamenávají v pokladních knihách. V okamžiku uzavření pokladních knih se zjištěný stav porovnává s fyzickým stavem v pokladnách. Poté je v účetním systému zjištěn konečný stav analytických účtů a ten je následně porovnán se stavem v pokladních knihách. Při inventarizaci pokladny se provádí dokladová i fyzická inventura, ale o fyzické inventuře není veden žádný záznam. V tomto roce nebyly při inventarizaci pokladny zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

S inventarizací pokladny se zároveň provádí dokladová inventura **cenin**. Ceniny ve společnosti představují stravenky, které jsou vydávány zaměstnancům formou příspěvku na stravování. Na konci účetního období se zjistí skutečný počet stravenek a přepočte se na peněžní částku. Následně se v účetním programu zobrazí konečný stav na účtu 213 – Ceniny,

a ten se porovná s peněžní částkou cenin. U cenin nebyl v tomto roce zjištěn žádný inventarizační rozdíl.

6.1.2 Inventarizace bankovního účtu

Inventarizace bankovního účtu se provádí jednou ročně, a to na konci účetního období. Účet 221 – Bankovní účet se skládá ze dvou analytických účtů: 211 001 běžný a 211 005 Želivka. Na obou těchto účtech, se provádí dokladová inventura. V účetním programu se zjistí konečný stav na jednotlivých analytických účtech, a poté se porovná s výpisy z bankovních účtů na konci účetního období. Při inventarizaci bankovních účtů nebyl zjištěn inventarizační rozdíl.

6.1.3 Inventarizace pohledávek a závazků

Dále se jednou ročně provádí inventarizace pohledávek a závazků formou dokladové inventury. Pohledávky i závazky jsou při vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou. Každý účet pohledávek či závazků má svou vlastní knihu. V průběhu roku se přírůstky nebo úbytky pohledávek či závazků evidují v knize pohledávek a závazků. Na základě těchto pohybů se ke dni 31. 12. stanoví konečný stav na těchto knihách. Zjištěné konečné stavy z knih pohledávek či závazků se následně porovnávají s konečnými stavy v účetním systému na jednotlivých účtech. Tabulka č. 6 zobrazuje účetní stav, vycházející z konečných stavů na účtech zjištěný účetním programem, a dokladový stav, vycházející z konečných stavů v knize pohledávek a závazků. Na základě této tabulky lze zjistit, že při inventarizaci pohledávek a závazků nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

Tabulka č. 6 Inventarizace účtů pohledávek a závazků r. 2021 (v Kč)

Číslo a název účtu	Účetní stav	Dokladový stav
311 - Pohledávky z obchodních vztahů	7 435 438	7 435 438
315 - Ostatní pohledávky	114 808	114 808
321 - Závazky z obchodních vztahů	7 929 892	7 929 892
325 - Ostatní závazky	60 503	60 503
331 - Zaměstnanci	1 632 622	1 632 622
336 zdravotní – Zúčtování s institucemi SZ a ZP	282 880	282 880
336 sociální – Zúčtování s institucemi SZ a ZP	655 827	655 827

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

6.1.4 Inventarizace zásob

Inventarizace zásob je prováděna periodicky, vždy k 31. 12., a zásoby jsou evidovány pomocí způsobu B. Účetní jednotka v průběhu roku o nakoupeném materiálu účtuje na vrub nákladového účtu 501 – Spotřeba materiálu a ve prospěch účtu 211 – Pokladna. Přijetí materiálu na sklad, pracovník skladu zaznamenává na skladovou kartu. Na konci účetního období se provede převod počátečních stavů materiálu na vrub účtu 501 – Spotřeba materiálu a ve prospěch účtu 112 – Materiál na skladě, následně se na základě skutečně zjištěného stavu zaúčtuje konečný stav materiálu (112/501).

U inventarizace materiálu se nejprve provede fyzická inventura, při níž pracovník skladu zjišťuje skutečný stav materiálu na skladě. Při fyzické inventuře se kontrolují stavy veškerého majetku na skladě. Tento stav se poté porovnává s konečným stavem na účtu 112 – Materiál na skladě. Na skladě je evidován tento materiál: betonová dlažba, kamenina, plastové tvarovky, armatury, tvarovky NIBCO a pískovina. Konečný stav materiálu na skladě je ve výši 44 207 Kč. Při inventarizaci materiálu na skladě nebyly zjištěny žádné inventarizační rozdíly.

Nedílnou součástí zásob je i nedokončená výroba. Účetní jednotka na tento účet účtuje faktury zakázek, které nebyly v průběhu roku dokončeny, a jejich dokončení proběhne v následujících letech. V tomto účetním období se jedná o tři zakázky: 21017, 21018 a 21020. Částky na fakturách se sečtou podle jednotlivých zakázek a stanovená částka se poté porovná s konečným stavem na účtu 121 – Nedokončená výroba.

6.1.5 Inventarizace dlouhodobého majetku

Inventarizace dlouhodobého majetku je prováděna periodicky, vždy k 31. 12. V průběhu posledního měsíce se kontroluje fyzický stav dlouhodobého majetku s inventurními soupisy. Poté co je zkontrolován fyzický stav a vyřadí se majetek určený k vyřazení, se konečný stav na inventurním soupisu porovnává s konečným stavem v účetním programu. Na základě provedené inventarizace nebyl u dlouhodobého majetku zjištěn žádný inventarizační rozdíl. Konečné stavy a přehled dlouhodobého majetku zobrazuje tabulka č. 7.

Tabulka č. 7 Souhrn dlouhodobého majetku r. 2021 (v tis. Kč)

Druh majetku	Brutto	Korekce	Netto
Dlouhodobý hmotný majetek			
Hmotné movité věci a jejich soubory	54 090	46 556	7 534
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	112	-	112
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	62 977	4 548	58 429
Dlouhodobý nehmotný majetek			
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	278	-	278

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

Dlouhodobý hmotný majetek zahrnuje také oceňovací rozdíl k nabytému majetku, který vznikl na základě nabytí obchodního závodu. Jednatel společnosti, na základě smlouvy o vkladu závodu, vložil do společnosti obchodní závod, jakožto nepeněžitý vklad společníka a navýšil tak základní kapitál o částku 74 mil. Kč. Společnost přecenila aktiva a pasiva obchodního závodu, a následně vyčíslila rozdíl, mezi sjednanou cenou a součtem ocenění majetku v účetnictví prodávajícího snížené o závazky, na částku 62 976 944 Kč. Tuto částku musí společnost rovnoměrně odepisovat po dobu 180 měsíců od nabytí obchodního závodu. O jednotlivých odpisech účtuje na vrub účtu 557 – Zúčtování oprávků k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku a ve prospěch účtu 087 – Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku.

6.2 Opravné položky

Společnost na základě inventarizace majetku nezjistila snížení hodnoty majetku, tudíž nemusí přechodně snižovat hodnotu u svého majetku, a nemá tak důvod vytvářet opravné položky. Pokud by ovšem účetní jednotka na základě inventarizaci zjistila nižší hodnotu nakoupených zásob, než je cena pořizovací, musí vytvořit opravnou položku. Tento případ by účtovala na vrub účtu 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti a ve prospěch účtů účtové skupiny 19. Částku opravných položek by účetní jednotka uváděla v rozvaze do sloupce korekce. Společnost může také vytvářet podle zákona o rezervách daňové opravné položky, pokud by splňovala podmínky¹⁴ stanovené tímto zákonem. Pokud by společnosti vznikly pohledávky za dlužníka v insolvenčním řízení, k nepromlčeným

¹⁴ Daňové opravné položky lze tvořit pouze v případě, kdy o vzniku pohledávky bylo účtováno do výnosů, a zároveň vzniklý příjem není osvobozen od daně z příjmů ani není zahrnovaný do základu daně z příjmů, ani není zahrnován do samostatného základu daně z příjmů (Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

pohledávkám či k pohledávkám k titulu ručení za clo, mohla by k nim vytvořit opravné položky. Účetní jednotka by nejprve musela při vzniku pohledávek o nich zaúčtovat do výnosů a jejich příjem nesměla osvobodit od daně. Tvorbu opravné položky k pohledávkám by účtovala na vrub nákladového účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti a ve prospěch účtu 391 – Opravné položky k pohledávkám.

6.3 Rezervy

Společnost XYZ neúčtuje o účetních ani o zákonných rezervách. Účetní jednotka v následujícím období nepředpokládá neobvyklé vynaložení nákladů na úhrady oprav či škod. Pokud by účetní jednotce nastala situace, při které by bylo nutné vytvořit účetní rezervu, jednalo by se například o rezervy na důchod a podobné závazky. Účetní jednotka by mohla vytvořit rezervu na garanční opravy s co nejpřesnějším odhadem budoucích nákladů. Tento účetní případ by účetní jednotka zaúčtovala na vrub účtu 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv a ve prospěch účtu 459 – Ostatní rezervy. Zákonné rezervy může účetní jednotka vytvářet k dlouhodobému hmotnému majetku, který má ve vlastnictví a odepisuje ho 5 a více let. Účetní jednotka by mohla vytvořit zákonnou rezervu například k pažení SBH 100 s pořizovací cenou 117 tis. Kč a dobou odepisování 5 let. V případě, kdy by se předpokládala oprava majetku, musela by účetní jednotka rezervu tvořit minimálně 2 roky před zahájením oprav. Tvorbu zákonné rezervy by účetní jednotka zaúčtovala na vrub účtu 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů a ve prospěch účtu 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů.

6.4 Kurzové rozdíly

Společnost XYZ spolupracuje pouze s tuzemskými dodavateli a odběrateli, tj. veškeré operace účtuje pouze v české měně. O kurzových rozdílech by společnost účtovala v situaci, pokud by měla cizí měnu v pokladně nebo měla pohledávky, závazky, cenné papíry aj. v cizí měně. Společnost by do vnitropodnikové směrnice uvedla informace o způsobu kurzového přepočtu, zda použije denní, nebo pevný kurz. Denní kurz je kurz vydaný ČNB ke dni uskutečnění účetního případu či k okamžiku sestavení účetní závěrky. U pevného kurzu vydaného ČNB je stanovené určité období, které nesmí být delší než 12 měsíců. Pevný kurz vydává ČNB zpravidla v době kurzové stability na období 3 měsíců.

6.5 Dohadné účty

Účetní jednotka v roce 2021 využívala služeb daňového poradenství. V průběhu účetního období k této službě neobdržela žádný doklad, a proto na konci účetního období zaúčtovala dohadný účet pasivní. Postup zaúčtování na konci účetního období s následným vyúčtováním v období následujícím je zobrazen v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8 Účetní případ dohadného účtu pasivního r. 2021 (v Kč)

Účetní případ	Částka	Předkontace
Zaúčtování dohadné položky k 31. 12. 2021:		
Daňové poradenství	15 000	518069/389
Vyúčtování dohadné položky v roce 2022:		
Přijata faktura na daňové poradenství	18 150	---
DPH (21 %)	3 150	343/321
Cena bez DPH	15 000	518/321
Zrušení dohadné položky	15 000	389/518069

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

6.6 Časové rozlišení

V roce 2021 účetní jednotka zúčtovala účet 381 – Náklady příštích období a účet 383 – Výnosy příštích období. Do nákladů příštích období byly zaúčtovány faktury s datem splatnosti po konci účetního období a do výdajů příštích období byly zaúčtovány spotřeba energie a spotřebovaný plyn.

Dne 29. 11. 2021 byla přijata faktura od dodavatele v celkové výši 145 899 Kč. Datum splatnosti faktury bylo stanoveno na 1/2022. Tato faktura byla zaúčtována na vrub účtu 381 – Náklady příštích období a ve prospěch účtu 321 – Dodavatelé.

Účetní jednotka k 31. 12. 2021 vydala interní doklad na spotřebu elektrické energie a spotřebovaný plyn v tomto účetním období. Spotřeba elektrické energie byla vyčíslena na 40 909 Kč a spotřebovaný plyn byl vyčíslen na 21 355 Kč. Platba bude provedena v následujícím účetním období. Oba tyto účetní případy byly zaúčtovány na vrub účtu 502 – Spotřeba energie a ve prospěch účtu 383 – Výdaje příštích období.

Celková částka nákladů příštích období činila 240 726 Kč a celková částka výnosů příštího období činila 62 264 Kč. V tabulce č. 9 jsou uvedeny jednotlivé účetní případy na těchto účtech.

Tabulka č. 9 Účetní případy časového rozlišení r. 2021 (v Kč)

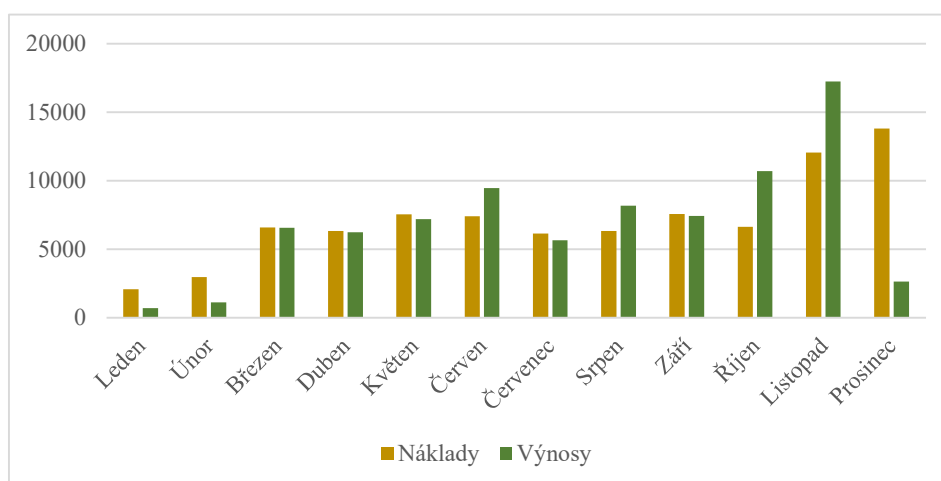
Účetní případ	Částka	Předkontace
Neuhrazené faktury	240 726	381/321
Elektrická energie	40 909	502/383
Plyn	21 355	502/383

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

6.7 Výsledek hospodaření

Po ukončení všech uzávěrkových prací následuje výpočet výsledku hospodaření. Výsledek hospodaření vzniká jako rozdíl mezi výnosy a náklady. K výsledku hospodaření před zdaněním se přičtou poskytnuté dary, náklady na reprezentaci a zúčtování opravěk k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku, vzniká základ daně, ze kterého se vypočte daň před slevami. Účetní jednotka nezaměstnává zaměstnance se zdravotním postižením, a tudíž nevyužije slevu na dani. Daň před slevami je tedy totožná se splatnou daní. Celkový výsledek hospodaření je ve výši -1 792 tis. Kč, z toho provozní výsledek hospodaření činí -1 555 tis. Kč a finanční výsledek hospodaření činí -237 tis. Kč.

V roce 2021 dosáhla společnost ztráty ve výši -1 792 tis. Kč. Graf č. 2 ukazuje měsíční vývoj nákladů a výnosů. Z grafu je zřejmé, že výnosy a náklady se po celý rok držely v konstantní výši, vyjma posledních dvou měsíců v roce. V listopadu stouply náklady v důsledku vysoké spotřeby materiálu a služeb, a zároveň v důsledku vysokých tržeb se zvýšily i výnosy. Společnost v tomto účetním období neúčtovala účetní odpisy měsíčně, nýbrž ročně. Proces ročního účtování odpisů měl za následek vyšší nárůst nákladů v prosinci. Další položkou, která navýšila náklady, je oceňovací rozdíl k nabytému majetku, který činil 4 mil. Kč. Naopak v tomto měsíci účetní jednotka evidovala velice nízké tržby z prodeje služeb, což také ovlivnilo celkový výsledek hospodaření.

Graf č. 2 Měsíční ziskovost r. 2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

6.7.1 Splatná daň

Základem pro výpočet splatné daně je výsledek hospodaření před zdanění navýšen o náklady na reprezentaci (99 431 Kč), peněžitý dar (16 000 Kč) a zúčtování oprávkky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku (4 313 894 Kč). Tabulka č. 10 zobrazuje zjednodušený proces transformace výsledku hospodaření na základ daně a ostatní položky z přiznání k dani z příjmů právnických osob.

Tabulka č. 10 Souhrn položek z přiznání k dani z příjmů právnických osob r. 2021 (v Kč)

Položka	Částka
Výsledek hospodaření ke dni 31. 12. 2021	-1 732 386
+ Výdaje (náklady) neuznané za výdaje (náklady) vynaložení k dosažení, zajištění a udržení příjmů, pokud nejsou zahrnuty ve výsledku hospodaření	4 313 894
Rozdělení výdajů, které se neuznávají za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů	
Dary	16 000
Náklady na reprezentaci	99 431
Zúčtování oprávkky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	4 198 463
Odpisy hmotného a nehmotného majetku	
Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku	4 515 848
Odpisy HM a NM zařazené do odpisové skupiny 2	4 467 479
Odpisy HM a NM zařazené do odpisové skupiny 3	48 369
Účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku	4 515 848

Pokračování tabulky č. 10:

=	Základ daně po úpravě	2 521 508
*	Sazba daně	19 %
=	Daň	478 990

Zdroj: vlastní úprava podle přiznání k dani z příjmů právnických osob r. 2021

6.8 Uzavření účtů

Posledním krokem uzávěrkových prací je uzavírání účetních knih. Na konci účetního období se u všech účtů zaúčtují konečné stavy. Účetní jednotka k tomu používá účetní program, ve kterém po celé účetním období účtuje. Konečné stavy následně účetní jednotka převede na účet 702 – Konečný účet rozvažný v případě aktivních a pasivních účtů, nebo na účet 710 – Účet zisku a ztráty v případě nákladových a výnosových účtů.

V tabulce č. 11 jsou zobrazeny převody konečných stavů aktivních a pasivních účtů, které účetní jednotce vznikly na jednotlivých účtech. Po převodu těchto účtů na účet 702 – Konečný účet rozvažný účetní jednotka zjistí rozdíl mezi celkovou částkou aktiv a celkovou částkou pasiv. V tomto roce účetní jednotce vznikla ztráta ve výši -2 271 tis. Kč, kterou zaúčtuje na vrub účtu 702 – Konečný účet rozvažný a ve prospěch účtu 710 – Účet zisku a ztráty.

Tabulka č. 11 Převod rozvahových účtů na účet 702 – Konečný účet rozvažný r. 2021 (v Kč)

Název syntetického účtu	Částka	Předkontace
Aktiva		
022 - Hmotné movité věci a jejich soubory	54 090 729	702/022
042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	111 500	702/042
063 - Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	277 600	702/063
082 - Oprávky k HM věcem a jejich souborům	-46 555 870	702/082
097 - Oceňovací rozdíly k nabytému majetku	62 976 944	702/097
098 - Oprávky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	-4 548 334	702/098
112 - Materiál na skladě	44 207	702/112
121 - Nedokončená výroba	418 612	702/121
211 - Pokladna	397 944	702/211
213 - Ceniny	18 600	702/213
221 - Bankovní účty	13 952 282	702/221

Pokračování tabulky č. 11:

231 - Krátkodobé úvěry	-2 335 847	702/231
261 - Peníze na cestě	-2 601 526	702/261
311 - Odběratelé	7 435 439	702/311
314 - Poskytnuté provozní zálohy	356 143	702/314
315 - Ostatní pohledávky	114 808	702/315
381 - Náklady příštích období	240 726	702/381
Pasiva		
321 - Dodavatelé	7 929 893	321/702
325 - Ostatní závazky	60 503	325/702
331 - Zaměstnanci	1 632 622	331/702
336 - Zúčtování s institucemi SZ a ZP	938 707	336/702
341 - Daň z příjmů	-627 800	341/702
342 - Ostatní přímé daně	157 404	342/702
343 - Daň z přidané hodnoty	-631 582	343/702
345 - Ostatní daně a poplatky	-75 884	345/702
366 - Závazky ke společníkům a členům družstva	76 539	366/702
379 - Jiné závazky	14 734	379/702
383 - Výdaje příštího období	62 264	383/702
389 - Dohadné účty pasivní	15 000	389/702
411 - Základní kapitál	73 664 000	411/702
428 - Nerozdělený zisk z minulých let	3 094 111	428/702
461 - Dlouhodobé úvěry	354 822	461/702

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

Dalším krokem je převést konečný stav nákladových a výnosových účtů na účet 710 – Účet zisku a ztráty, viz tabulka č. 12. Po převodu účetní jednotka zjistí rozdíl mezi celkovými náklady a celkovými výnosy. Zjištěnou ztrátu ve výši -2 271 tis. Kč zaúčtuje na vrub účtu 702 – Konečný stav rozvažný a ve prospěch účtu 710 – Účet zisku a ztráty.

Tabulka č. 12 Převod nákladů a výnosů na účet 710 – Účet zisku a ztrát r. 2021 (v Kč)

Název syntetického účtu	Částka	Předkontace
Náklady		
501 - Spotřeba materiálu	19 923 297	710/501
502 - Spotřeba energie	152 814	710/502

Pokračování tabulky č. 12:

511 - Opravy a udržování	311 374	710/511
513 - Náklady na reprezentaci	99 430	710/513
518 - Ostatní služby	17 116 970	710/518
521 - Mzdové náklady	25 821 392	710/521
522 - Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti	1 174 277	710/522
524 - Zákonné sociální a zdravotní pojištění	9 006 558	710/524
527 - Zákonné sociální náklady	871 971	710/527
531 - Daň silniční	240 113	710/531
538 - Ostatní daně a poplatky	3 000	710/538
543 - Dary	29 000	710/543
545 - Ostatní pokuty a penále	12 485	710/545
548 - Ostatní provozní náklady	886 244	710/548
549 - Manka a škody z provozní činnosti	20 198	710/549
551 - Odpisy DHM a DNM	4 205 930	710/551
557 - Zúčtování oprávkky k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	4 198 462	710/557
562 - Úroky	150 320	710/562
568 - Ostatní finanční náklady	86 410	710/568
581 - Změna stavu nedokončená výroba	614 103	710/581
591 - Daň z příjmů splatná	478 990	710/591
Výnosy		
602 - Tržby z prodeje služeb	82 562 675	602/710
641 - Tržby z prodeje DNM a DHM	100 000	641/710
642 - Tržby z prodeje materiálu	122 167	642/710
648 - Ostatní provozní výnosy	347 802	648/710
662 - Úroky	5	662/710

Zdroj: vlastní úprava podle interních dokumentů

7 PROCES SESTAVENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Tato kapitola je zaměřená na jednotlivé kroky, které vedou k sestavení účetní závěrky. Účetní jednotka vede účetnictví v plném rozsahu, a proto sestavuje rozvahu a výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu. Společnost nesestavuje přehled o peněžních tocích ani přehled o změnách vlastního kapitálu, neboť ze zákona nepodléhá povinnosti předchozí přehledy sestavovat. Účetní jednotce pomáhá k sestavení těchto dokumentů účetní program Pohoda. V následujících podkapitolách jsou detailněji popsány jednotlivé položky účetní závěrky.

7.1 Rozvaha

Jak už bylo výše zmíněno, účetní jednotka sestavuje rozvahu v plném rozsahu. Rozvaha je sestavena ke dni 31. 12. 2021 a veškeré číselné údaje v rozvaze jsou uváděny v celých tisících Kč. Rozvaha je správně sestavena v případě, kdy platí tzv. bilanční rovnice, tj. hodnota netto aktiva celkem se rovná hodnotě pasiva celkem. Výše této bilanční rovnice činí 88 065 tis. Kč. Aktiva jsou uváděna v hodnotách brutto, korekce a netto v běžném období (1. 1. 2021–31. 12. 2021) a v hodnotě netto v minulém období (1. 1. 2020–31. 12. 2020). Kompletní rozvaha je uvedena v příloze č. 3.

Nejzastoupenější položkou v aktivech je dlouhodobý hmotný majetek ve výši 66 074 tis. Kč., naopak nejmenší hodnotu má položka peněžní prostředky v pokladně ve výši -2 185 tis. Kč. Peněžní prostředky v pokladně mají zápornou hodnotu, neboť jsou ovlivněny účtem 261 – Peníze na cestě, jehož výše činila -2 602 tis. Kč. Nejvyšší hodnotu v pasivech má vlastní kapitál ve výši 74 487 tis. Kč, a naopak nejnižší hodnotu mají shodně jiné závazky a dohadné účty pasivní ve výši 15 tis. Kč. Následující tabulka č. 13 zobrazuje přehled aktiv a pasiv v hodnotě netto. Položka peněžní prostředky, uvedená v tabulce č. 13, obsahuje peněžní prostředky v pokladně a na bankovním účtu, peníze na cestě a ceniny.

Tabulka č. 13 Přehled aktiv a pasiv v rozvaze k 31. 12. 2021 (v tis. Kč)

Aktiva		Pasiva	
Stálá aktiva	66 352	Vlastní kapitál	74 487
Dlouhodobý hmotný majetek	66 074	Základní kapitál	73 664
Dlouhodobý finanční majetek	278	VH minulých let	3 094
Oběžná aktiva	21 472	VH běžného účetního období	-2 271
Zásoby	463	Cizí zdroje	13 516
Pohledávky	9 242	Dlouhodobé závazky	507
Peněžní prostředky	11 767	Krátkodobé závazky	13 009

Pokračování tabulky č. 13:

Časové rozlišení aktiv	241	Časové rozlišení pasiv	62
Náklady příštích období	241	Výdaje příštích období	62
Aktiva celkem	88 065	Pasiva celkem	88 065

Zdroj: vlastní úprava podle výroční zprávy r. 2021

Tabulka č. 14 zobrazuje podíl jednotlivých položek rozvahy na celkových aktivech či pasivech. Dominantní zastoupení v aktivech mají stálá aktiva, konkrétně dlouhodobý hmotný majetek. V pasivech má dominantní zastoupení vlastní kapitál.

Tabulka č. 14 Vertikální analýza rozvahy k 31. 12. 2021 (v tis. Kč; v %)

AKTIVA	Absolutní výše (v tis. Kč)	Vertikální analýza (v %)	PASIVA	Absolutní výše (v tis. Kč)	Vertikální analýza (v %)
Aktiva celkem	88 065	100	Pasiva celkem	88 065	100
Stálá aktiva	66 352	75	Vlastní kapitál	74 487	85
DHM	66 074	75	Základní kapitál	73 664	84
DFM	278	0	VH minulých let	3 094	4
Oběžná aktiva	21 472	24	VH běžného účetního období	-2 271	-3
Zásoby	463	1	Cizí zdroje	13 516	15
Krátkodobé pohledávky	9 242	10	Dlouhodobé závazky	507	1
Peněžní prostředky	11 767	13	Krátkodobé závazky	13 009	15
Časové rozlišení aktiv	241	0	Časové rozlišení pasiv	62	0

Zdroj: vlastní úprava podle výroční zprávy r. 2021

7.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty společnost sestavuje v druhovém členění a v plném rozsahu. Výkaz zisku a ztráty obsahuje údaje běžného účetního období (1. 1. 2021–31. 12. 2021) a minulého účetního období (1. 1. 2020–31. 12. 2020).

Výkaz zisku a ztráty je rozdělen na provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření, výsledek hospodaření po zdanění, výsledek hospodaření za účetní období a čistý obrat za účetní období. V první části výkazu je uveden provozní výsledek hospodaření ve výši -1 555 tis. Kč, který se skládá z tržeb z prodeje výrobků a služeb, výkonové spotřeby, změny stavu zásob vlastní činnosti, osobních nákladů, úprav hodnot v provozní oblasti, ostatních provozních výnosů a ostatních provozních nákladů. V druhé části jsou uvedeny

nákladové úroky a podobné náklady a ostatní finanční náklady, ze kterých je vypočten finanční výsledek hospodaření ve výši -237 tis. Kč.

V poslední části je součtem provozního a finančního výsledku hospodaření vypočten výsledek hospodaření před zdaněním (-1 792 tis. Kč). Od této částky je odečtena daň z příjmu splatná (479 tis. Kč), a tím je vypočten výsledek hospodaření po zdanění (-2 271 tis. Kč), který je zároveň i výsledkem hospodaření za účetní období. Poslední položkou výkazu zisku a ztráty je čistý obrat za účetní období, což je součet položek – tržby z prodeje výrobků a služeb a ostatní provozní výnosy – ve výši 83 133 tis. Kč. V následující tabulce č. 15 je zobrazen stručný přehled položek výkazu zisku a ztráty za běžné a minulé období. Kompletní výkaz zisku a ztráty za období 1. 1. 2021–31. 12. 2021 je uveden v příloze č. 4.

Tabulka č. 15 Stručný přehled položek z výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2021 (v tis. Kč)

Označení	Položky	Skutečnost v účetním období	
		Běžném	Minulém
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	82 563	52 083
A	Výkonová spotřeba	37 604	38 480
B	Změna stavu zásob vlastní činnosti	614	-1 033
D	Osobní náklady	36 874	36 941
E	Úprava hodnot v provozní oblasti	8 404	5 291
III.	Ostatní provozní výnosy	570	668
F	Ostatní provozní náklady	1 192	1 342
*	Provozní výsledek hospodaření	-1 555	1 730
J	Nákladové úroky a podobné náklady	150	238
K	Ostatní finanční náklady	87	126
*	Finanční výsledek hospodaření	-237	-364
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	-1 792	1 366
L	Daň z příjmů	479	456
**	Výsledek hospodaření po zdanění	-2 271	910
***	Výsledek hospodaření za účetní období	-2 271	910
*	Čistý obrat za účetní období	83 133	82 751

Zdroj: vlastní úprava podle výroční zprávy r. 2021

Následující tabulka č. 16 zobrazuje podíl jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty na celkových výnosech či nákladech. Pomocí procentuálního vyjádření je možné určit dominantní položku výnosů a nákladů. V případě výnosů mají největší zastoupení tržby

z prodeje výrobků a služeb. V nákladech jsou dominantní položkou provozní náklady. Většinu provozní nákladů zastupují osobní náklady a výkonová spotřeba.

Tabulka č. 16 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2021 (v tis. Kč; v %)

VÝNOSY	Absolutní výše (v tis. Kč)	Vertikální analýza (v %)	NÁKLADY	Absolutní výše (v tis. Kč)	Vertikální analýza (v %)
Celkové výnosy	83 133	100	Celkové náklady	85 404	100
Provozní výnosy	83 133	100	Provozní náklady	84 688	99
Tržby z prodeje výrobků a služeb	82 563	99	Výkonová spotřeba	37 604	44
Ostatní provozní výnosy	570	1	Změna stavu zásob vlastní činnosti	614	1
Finanční výnosy	0	0	Osobní náklady	36 874	43
			Úprava hodnot v provozní činnosti	8 404	10
			Ostatní provozní náklady	1 192	1
			Finanční náklady	237	0
			Nákladové úroky a podobné náklady	150	0
			Ostatní finanční náklady	87	0
			Daň z příjmů splatná	479	1

Zdroj: vlastní úprava podle výroční zprávy r. 2021

7.3 Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky je tvořena popisnou formou, kde hlavní části jsou číselně označeny a informace jsou rozčleněny do podkapitol. Kompletní příloha účetní závěrky je zobrazena v příloze č. 5. Úvodní strana přílohy obsahuje název, sídlo, právní formu a identifikační číslo společnosti. Dále je zde uvedeno období, za které je příloha vytvořena. V první části je uvedeno datum založení a zapsání společnosti do obchodního rejstříku, předmět podnikání, údaje o jednateli společnosti a výše základního kapitálu společně s informací o jeho navýšení na částku 73 mil. Kč.

Druhá část je zaměřena na účetní postupy a metody. Účetní jednotka při tvorbě účetnictví postupuje v souladu s českou účetní legislativou. Důležitou informací v příloze je rozvahový den, ke kterému je účetní závěrka sestavována. Poté jsou uvedené následující informace o jednotlivých skupinách majetku:

- oceňování **dlouhodobého majetku** a zařazení mezi hmotný a nehmotný, a dále na krátkodobý, dlouhodobý či drobný,
- způsob odepisování **dlouhodobého majetku**,
- doba držby **finančního majetku** a tím zařazení mezi krátkodobý, či dlouhodobý finanční majetek,
- oceňování **zásob** pořizovacími cenami,
- oceňování **pohledávek a závazků** ve jmenovité hodnotě,
- informace o splatnosti **úvěrů** a zařazení mezi krátkodobý a dlouhodobý úvěr.

Poslední část se zabývá doplňujícími údaji a obsahuje informace k dlouhodobým aktivům, k dlouhodobým a ke krátkodobým závazkům, k zaměstnancům, a k drobnému majetku. Dlouhodobý hmotný majetek zahrnuje hmotné movité věci a jejich soubory, oceňovací rozdíl k nabytému majetku a oprávky k hmotným movitým věcem a k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku. U dlouhodobého hmotného majetku jsou uvedeny počáteční stavy, přírůstky a úbytky v průběhu účetního období a konečné stavy. Dlouhodobé závazky obsahují čtyři položky majetku, u kterých doba splatnosti přesáhla pět let. Jedná se o tři bagry a osobní automobil, u těchto položek je uveden zůstatek k 31. 12. 2021, měsíční splátka a datum splatnosti. V případě krátkodobých závazků jsou v příloze uvedeny závazky po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2021 ve výši 7 929 tis. Kč. U zaměstnanců je uveden průměrný přepočtený počet zaokrouhlený na 70 osob za rok 2021. Poslední informací je celková hodnota drobného hmotného a nehmotného majetku neuvedeného v rozvaze ve výši 4 308 tis. Kč.

7.4 Výroční zpráva a audit účetní závěrky

Společnost vede účetnictví v plném rozsahu a ze zákona jí plyne povinnost sestavovat a zveřejňovat účetní závěrku v plném rozsahu. Společnosti, jakožto malé účetní jednotce, vyplývá povinnost sestavovat a zveřejňovat rozvahu v plném rozsahu, výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu a přílohu účetní závěrky, společně s výroční zprávou a zprávou auditora. Výroční zpráva je rozdělena na obecnou a finanční část. Úvodní část výroční zprávy obsahuje charakteristiku společnosti, popis předmětu podnikání a informace o založení společnosti, o zaměstnancích a o majetku. Součástí je také seznam certifikátů, které společnost získala, a výčet jednotlivých zakázek provedených v roce 2021. Finanční část je tvořena rozvahou a výkazem zisku a ztráty v plném rozsahu a přílohou účetní závěrky. Nedílnou součástí výroční zprávy je zpráva nezávislého auditora.

Zpráva nezávislého auditora vychází z kontroly účetní závěrky a obsahuje informace o provedeném auditu. Práce auditora spočívá v kontrole, zda účetnictví podává poctivý a věrný obraz hospodaření společnosti. Audit ve společnosti probíhá v červnu, po podání daňového přiznání. Hlavní účetní provede kontrolu veškerých účtů a dokumenty nutné pro audit odevzdá auditorské společnosti. Auditor zkontroluje veškeré dokumenty a případně požádá hlavní účetní o doplnění chybějících dokumentů. Následně auditor vydává zprávu, ve které uvádí výrok kontroly. V roce 2021 byl výrok auditora bez výhrad, s doplněním, že účetní závěrka podává poctivý a věrný přehled o aktivech a pasivech společnosti. Audit probíhá pouze na bázi dokladové kontroly v kanceláři auditora.

8 VYHODNOCENÍ A PŘÍPADNÉ NÁVRHY, DISKUSE

Cíl bakalářské práce byl zaměřen na analýzu uzávěrkových prací ve vybrané kapitálové společnosti včetně vyhodnocení jejich správnosti a na sestavení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy. Práce popisuje proces uzávěrkových prací a sestavení účetní závěrky Společnosti XYZ, s. r. o.

V kapitole 6.1.4 Inventarizace zásob bylo zjištěno, že na zásobách nevznikl žádný inventarizační rozdíl. Autorka doporučuje společnosti zavedení normy mank přirozených úbytků u materiálové zásoby pískovin v podobě zeminy, jelikož tento druh materiálu ve své podstatě přirozeným způsobem ubývá. Tímto způsobem by mohla společnost předcházet případným mankům na materiálu v budoucím období a na základě provedené inventury stanovit normy mank přirozených úbytků. U ostatního materiálu na skladě se nepředpokládá přirozený úbytek, pouze může nastat situace ztráty materiálu a pro tento případ by norma mank sloužila jako podklad pro vytvoření rezervy. V tabulce č. 17 je ukázka možného výpočtu firemní normy pro materiál na skladě. Norma ztráty je pouze teoretické procento převzaté z publikace Dušek (2018). Vynásobením normy ztrát a obrátu na účtu 112 – Materiál na skladě se vypočte norma, která se následně vydělí 100. Možný stav normy mank tedy činní částka 33,16 Kč.

Tabulka č. 17 Výpočet normy mank materiálu na skladě (v Kč; v %)

Název účtu	Norma ztrát (v %)	Obrat účtu (v Kč)	Norma vypočtená (v %)	Norma mank (v Kč)
Materiál na skladě	0,075	44 207	0,075	33,16

Zdroj: vlastní úprava podle Dušek, 2018; interní dokumenty

Při analýze inventarizace bylo zjištěno, že společnost eviduje zásoby pomocí metody B. Jak uvádí Pokorná (2021), podmínkou této evidence je pečlivé vedení skladové evidence a zaúčtování výnosů spojených s pořízením materiálu v průběhu účetního období do nákladů. Nevýhodou metody B je nemožnost provedení průběžné inventarizace. Na druhou stranu je evidence zásob metodou B administrativně méně složitá. Přesto autorka doporučuje evidenci materiálu vést metodou A. Jak Pokorná (2021) dodává, evidence zásob metodou A má sice složitější účetní proces, ale jeví se jako výhodnější varianta, neboť umožňuje provádění kontroly stavu materiálu na skladě se stavem v účetnictví v průběhu roku.

Velice často se v posledních letech objevují diskuse o značné komplikaci chodu společnosti při provádění periodické inventarizaci. Rázková & Brandejs (2017) poznamenávají, že společnosti jsou při inventarizaci nuceni pozastavit, či úplně přerušit výrobu, a vzniká tak problém s prodlevou u zakázek a s tím spojené výnosy. Společnosti dále vznikají náklady například za zaměstnance, kteří jsou zodpovědní za provedení fyzické inventury, často pracují nad rámec své pracovní doby a očekávají adekvátní finanční ohodnocení.

Rázková & Brandejs (2017) také upozorňují na fakt, že společnosti mají možnost vykonávat nejen periodickou inventarizaci ale též průběžnou. Podstatou průběžné inventarizace je kontrola fyzického stavu zásob na skladě průběžně po celý rok, a tím zajištění efektivního provádění celkové inventarizace.

Z rozvahy společnosti je zřejmé, že stav peněžních prostředků v pokladně byl k 31. 12. 2021 ztrátový. Tato situace společnosti nastala v důsledku konečného zůstatku na účtu 261 – Peníze na cestě. Tento účet využívají účetní jednotky převážně pro převod hotovosti mezi pokladnou a bankovním účtem, kdy účetní jednotce např. chybí bankovní výpis pro zaúčtování částky na účet 221 – Bankovní účet. Vachtová (2011) uvádí, že se běžně nestává, aby na konci účetního období měla účetní jednotka zůstatek na účtu 261 – Peníze na cestě, ale i taková situace může nastat. Jestliže společnost převede peníze z pokladny na bankovní účet ke konci účetního období, tj. k 31. 12. 2021, banka zpravidla vystaví bankovní výpis se zpožděním, tj. v novém účetním období. Účetní jednotce, proto zůstane na účtu 261 – Peníze na cestě zůstatek, který převede na účet 221 – Bankovní účet až s došlým bankovním výpisem v novém účetním období.

Účetní jednotce v tomto účetním období vznikla účetní ztráta. Při transformaci výsledku hospodaření na základ daně společnost vychází z daňově uznatelných a neuznatelných nákladů. Tyto náklady přesně definuje zákon o daních z příjmů a definuje podmínky daňově uznatelných a neuznatelných nákladů, jaké náklady a v jaké výši je možné si je odečíst. Zákon o daních z příjmů považuje za daňově uznatelné náklady zejména provozní výnosy spojené s hlavní ekonomickou činností společnosti. Naopak za daňově neuznatelné náklady zákon považuje výdaje na reprezentaci (pronájem prostor pro firemní jednání), poskytnutí daru apod. V případě, že dar je poskytnut na vzdělání či charitativní účely, je možné snížit základ daně o dar, pokud částka daru převyšuje 2 000 Kč. Maximálně však účetní jednotka může uplatnit 30 % ze základu daně (Solitea, a. s., 2022).

Bartůšková (2022) upozorňuje na fakt, že společnosti může dále vzniknout tzv. daňová ztráta. Daňová ztráta vzniká v situaci, kdy je výsledek hospodaření, očištěný o daňově uznatelné a neuznatelné náklady, záporný. Zákon o daních z příjmů udává účetní jednotce dvě možnosti, zpětné uplatnění ztráty nebo uplatnění ztráty v následujícím období. Zpětné uplatnění ztráty je možné dodatečným daňovým přiznáním za dvě bezprostředně předcházející období do maximální výše 30 mil. Kč. Uplatnění ztráty v následujícím období je možné v 5 následujících letech, tj. daňová ztráta vznikla v roce 2021 a její uplatnění je možné v letech 2022–2026 v rámci odčitatelných položek od základu daně. Možnost odečtení daňové ztráty není možné, pokud ve společnosti došlo ke změně základního kapitálu přesahující 25 %.

Účetní jednotce ze zákona vyplývá povinnost zveřejňovat účetní závěrku, neboť splňuje podmínky pro zařazení mezi malé účetní jednotky. Povinné zveřejňování účetních závěrek, které ukládá zákon, je mezi všemi podnikatelskými subjekty velice známé. Možné stíhání v podobě peněžní sankce se ale neudělují, a proto velké množství firem účetní závěrky nezveřejňují. Dobrý příklad společnosti nemají ani u auditorských společností, které sice uvádějí ve svých dokumentech informace o zveřejňování účetních závěrek, ale samy tak nekonají, jak dodává Čížek (2017).

9 ZÁVĚR

Kapitálové společnosti jsou na našem území velice rozšířené a jejich účetnictví není zcela jednoduché. Pro správné zajištění věrného a poctivého zobrazení hospodaření společnosti je zapotřebí zodpovědná a spolehlivá osoba, které se v této problematice orientuje. Účetní závěrka podává informace interním a externím uživatelům a informuje je o správném hospodaření společnosti.

Cíl bakalářské práce byl zaměřen na analýzu uzávěrkových prací ve vybrané kapitálové společnosti včetně vyhodnocení jejich správnosti a na sestavení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy.

Teoretická část byla zaměřena na českou účetní legislativu a definici důležitých pojmů v účetnictví souvisejících s uzávěrkovými pracemi a sestavením účetní závěrky. Praktická část byla zaměřena na aplikování uzávěrkových prací na konkrétní kapitálovou společnost a sestavení účetní závěrky.

Ze zjištěných výsledků je zřejmé, že i v malé účetní jednotce není proces sestavení účetní závěrky zcela jednoduchý. Společnost přesto podává poctivý a věrný obraz hospodaření a netoleruje žádné chyby v účetnictví, což bylo zřejmé i z výroku auditora.

Autorka ve své práci navrhuje zajistit manka do normy u materiálu pro případná manka v budoucích letech. Dále doporučuje společnosti přejít na evidenci zásob způsobem A pro zajištění lepší kontroly a přehlednosti o stavu materiálu. Autorka také poukazuje na možné problémy spojené s prováděním periodické inventarizace, a proto doporučuje provádět inventarizaci průběžnou. Autorka upozorňuje na možnou daňovou ztrátu, která může společnosti vzniknout a vysvětluje jaké možnosti má společnost pro uplatnění této daňové ztráty. Autorka v závěru diskuse informuje o sankcích spojených s nesplněním povinnosti zveřejnit účetní závěrku v souladu se zákonem o účetnictví. A také informuje o možnosti vzniku zůstatku na účtu 261 – Peníze na cestě, v důsledku chybějícího bankovního výpisu na konci účetního období.

SUMMARY

This Bachelor thesis addresses accountancy in a capital company. It focuses on financial close analysis together with an evaluation of its correctness. The goal of the thesis is to work out activities associated with closing accounts in a capital company. An important part is the appraisal of the correctness of individual methods in accordance with Czech accounting regulations. The thesis further analyses a financial close and describes the composition process of financial statements. The work is based on an interview with the director of the company to determine the information about the capital company. All activities related to the goal of the thesis are described in the next step. The analysis evaluates the results that are discovered during the creation of the financial statements.

The practical part then focuses on the characteristics of the selected capital company with the subsequent processing of closing accounts and financial statements. The conclusion of the work is the evaluation of the workflow and recommendations that serve to the improvement of the methods and procedures used in closing accounts and financial statements in the capital company.

Keywords: closing accounts, financial statements, balance, accounting, capital company

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Bartůšková, Z. (2022). *Daňová optimalizace s.r.o. – odpočet daňové ztráty*. Dostupné z: [Daňová optimalizace s.r.o. – odpočet daňové ztráty | Průvodce podnikáním | ČSOB \(pruvodcepodnikanim.cz\)](#)
2. Březinová, H. (2017). *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů* (2. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
3. České účetní standardy
4. Čížinská, R. (2018). *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing.
5. Čížek, L. (2017). Chyby a perličky sebrané z auditů účetních závěrek. Nezveřejnění účetní závěrky. *Účetnictví* 4, 10-15
6. Dušek, J., (2018). *Normy mank přirozených úbytků, úhynů zvířat a ztratného zásob*. Praha: Grada Publishing.
7. Dušek, J. (2019). *Vnitropodnikové účetnictví: praktický návod s podklady na jeho zavedení*. Praha: Grada Publishing.
8. Dvořáková, D. (2017). *Základy účetnictví*. (2. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
9. Dvořáková, V. (2018). Výdaje (náklady) z hlediska zákona o daních z příjmů: Jak hodnotit jejich daňovou (ne)účinnost?. *Účetnictví* 6, 42-46.
10. Hronová, S., & Hindls, R. (2000). *Národní účetnictví. Koncept a analýzy*. Praha: C. H. Beck.
11. Interní dokumenty Společnosti XYZ, s. r. o.
12. Müllerová L., & Šindelář M. (2016). *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha: Grada Publishing.
13. Müllerová, L., & Králíček, V. (2020). *Auditing pro manažery aneb jak porozumět ověřování účetní závěrky statutárním orgánem*. (4. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
14. Pilařová, I., Pšenková, Y., & kol. (2018). *Meritum Účetnictví podnikatelů 2018* (15. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.
15. Pokorná, L. (2021). *Zásoby v účetnictví podnikatelů*. Dostupné z: [Zásoby v účetnictví podnikatelů - Podnikatel.cz](#)
16. Rázková, J., & Brandejs, T. (2017). Inventarizace a novela DPH. Inventarizace a DPH. *Účetnictví* 12, 37-39.
17. Rejmont, V. (2019). Souvztažnosti podle Českých účetních standardů pro podnikatele. *Účetnictví* 6, 21-23.
18. Ryneš, P. (2019). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2019* (19. vyd.). Olomouc: Nakladatelství ANAG.
19. Skálová, J. (2016). *Podvojně účetnictví 2016* (22. vyd.). Praha: Grada Publishing.
20. Skálová, J., Suková, A., & kol. (2021). *Podvojně účetnictví 2021*. (27. vyd.). Praha: Grada Publishing.
21. Solitea, a.s. (2022). *Daňově uznatelné a neuznatelné náklady: jak legálně snížit základ daně?*. Dostupné z: [Daňově uznatelné a neuznatelné náklady: jak legálně snížit základ daně? - Money Blog](#)
22. Stejskalová, I. (2018). *Finanční účetnictví pro manažery s netradičně pojatými případovými studiemi*. (2. vyd.). Praha: Wolters Kluwer.

23. Svobodová, J. (2018). *Inventarizace: praktický průvodce* (8. vyd.). Olomouc: Nakladatelství ANAG.
24. Štohl, P. (2019). *Učebnice účetnictví 2019: pro střední školy a pro veřejnost 2. díl* (20. vyd.). Znojmo: Ing. Pavel Štohl s.r.o.
25. Vachtová, J. (2011). *Peníze na cestě*. Dostupné z: [Peníze na cestě | účetníček.cz \(ucetnicek.cz\)](http://ucetnicek.cz)
26. Vančurová, A., Láchová, L., & Zídková, H. (2020). *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer.
27. Vlčková, M. (2020). *Základní principy a postupy účetnictví*. Praha: Wolter Kluwer.
28. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.
29. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
30. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
31. Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů

SEZNAM ZKRATEK

a. s.	Akciová společnost
CF	Cashflow
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
KS	Konečný stav
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
SZ	Sociální zabezpečení
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
ZP	Zdravotní pojištění
ZVK	Změny základního kapitálu

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1	Kategorizace účetní jednotky.....	10
Tabulka č. 2	Transformace výsledku hospodaření a výpočet splatné daně.....	19
Tabulka č. 3	Zálohy	21
Tabulka č. 4	Obsah účetní závěrky obchodních korporací.....	22
Tabulka č. 5	Povinnosti obchodní společnosti.....	29
Tabulka č. 6	Inventarizace účtů pohledávek a závazků r. 2021 (v Kč).....	34
Tabulka č. 7	Souhrn dlouhodobého majetku r. 2021 (v tis. Kč).....	36
Tabulka č. 8	Účetní případ dohadného účtu pasivního r. 2021 (v Kč).....	38
Tabulka č. 9	Účetní případy časového rozlišení r. 2021 (v Kč)	39
Tabulka č. 10	Souhrn položek z přiznání k dani z příjmů právnických osob r. 2021 (v Kč)	40
Tabulka č. 11	Převod rozvahových účtů na účet 702 – Konečný účet rozvažný r. 2021 (v Kč)	41
Tabulka č. 12	Převod nákladů a výnosů na účet 710 – Účet zisku a ztrát r. 2021 (v Kč)	42
Tabulka č. 13	Přehled aktiv a pasiv v rozvaze k 31. 12. 2021 (v tis. Kč).....	44
Tabulka č. 14	Vertikální analýza rozvahy k 31. 12. 2021 (v tis. Kč; v %).....	45
Tabulka č. 15	Stručný přehled položek z výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2021 (v tis. Kč)	46
Tabulka č. 16	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty k 31. 12. 2021 (v tis. Kč; v %)	47
Tabulka č. 17	Výpočet normy mank materiálu na skladě (v Kč; v %).....	50

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1	Výsledek hospodaření po zdanění v letech 2017–2021 (v tis. Kč).....	32
Graf č. 2	Měsíční ziskovost r. 2021 (v tis. Kč)	40

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1	České účetní standardy – přehled
Příloha č. 2	Schéma převodů konečných stavů jednotlivých účtů
Příloha č. 3	Rozvaha k 31. 12. 2021
Příloha č. 4	Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2021
Příloha č. 5	Příloha účetní závěrky k 31. 12. 2021

Příloha č.1

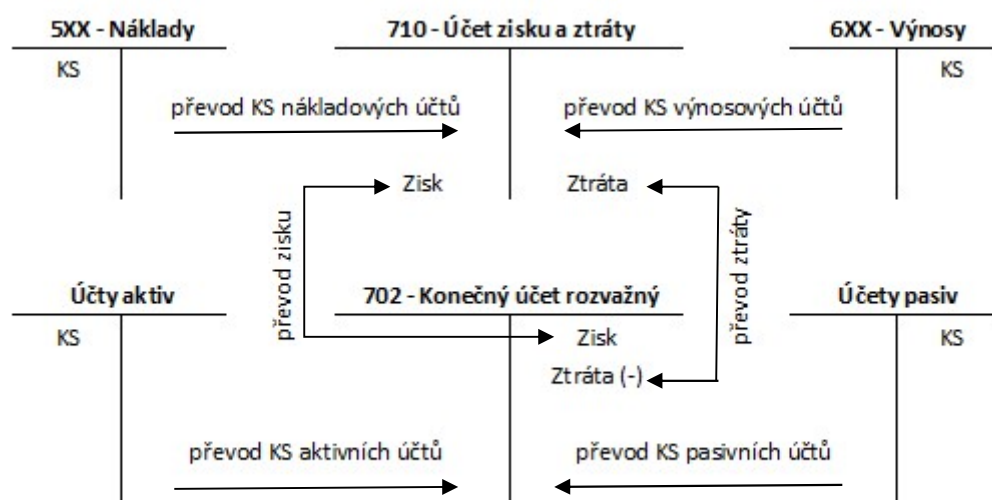
České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen "České účetní standardy pro podnikatele")

Číslo	Název
001	Účty a zásady účtování na účtech
002	Otevírání a uzavírání účetních knih
003	Odložená daň
004	Rezervy
005	Opravné položky
006	Kurzové rozdíly
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
008	Operace s cennými papíry a podíly
009	Deriváty
010	Zrušen
011	Operace s obchodním závodem
012	Změny vlastního kapitálu
013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
014	Dlouhodobý finanční majetek
015	Zásoby
016	Krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky a krátkodobé závazky k úvěrovým institucím
017	Zúčtovací vztahy
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
019	Náklady a výnosy
020	Konsolidace
021	Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace
022	Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
023	Přehled o peněžních tocích
024	Zrušen

Zdroj: České účetní standardy pro podnikatele

Příloha č. 2

Schéma převodů konečných stavů jednotlivých účtů



Zdroj: vlastní úprava podle Skálová, 2016

ROZVAHA
v plném rozsahu
ke dni 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Označení	AKTIVA	čís. řád.	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	1	139 169	51 104	88 065	89 230
B	Stálá aktiva	3	117 456	51 104	66 352	73 979
B II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	117 178	51 104	66 074	73 701
B II. 2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	54 090	46 556	7 534	10 962
B II. 3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	62 976	4 548	58 428	62 627
B II. 5.	Poskytnuté zálohy na dl. hmotný majetek a nedokončený dl. hmotný majetek	24	112		112	112
B II. 5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	112		112	112
B III.	Dlouhodobý finanční majetek	27	278		278	278
B III. 5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	278		278	278
C	Oběžná aktiva	37	21 472		21 472	15 119
C I.	Zásoby	38	463		463	1 088
C I. 1.	Materiál	39	44		44	55
C I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	419		419	1 033
C II.	Pohledávky	46	9 242		9 242	1 849
C II. 2.	Krátkodobé pohledávky	57	9 242		9 242	1 849
C II. 2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	7 550		7 550	51
C II. 2.4.	Pohledávky - ostatní	61	1 692		1 692	1 798
C II. 2.4.4.	Stát - daňové pohledávky	64	1 336		1 336	1 705
C II. 2.4.3.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	356		356	93
C IV.	Peněžní prostředky	71	11 767		11 767	12 182
C IV. 1.	Peněžní prostředky v pohladně	72	-2 185		-2 185	541
C IV. 2.	Peněžní prostředky na účtech	73	13 952		13 952	11 641
D	Časové rozlišení aktiv	74	241		241	132
D 1.	Náklady příštích období	75	241		241	132

Označení	PASIVA	čís. řád.	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
	PASIVA CELKEM	78	88 065	89 230
A	Vlastní kapitál	79	74 487	76 758
A I.	Základní kapitál	80	73 664	73 664
A I. 1.	Základní kapitál	81	73 664	73 664
A I.V	Výsledek hospodaření minulých let	95	3 094	2 184
A I.V 1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z minulých let	96	3 094	2 184
A V.	Výsledek hospodaření běžného účetní období	99	-2 271	910
B. + C.	Cizí zdroje	101	13 516	12 405
C	Závazky	107	13 516	12 405
C I.	Dlouhodobé závazky	108	507	6 498
C I. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	355	6 374
C I. 4.	Závazky z obchodních vztahů	114	61	63
C I. 9.	Závazky - ostatní	119	91	61
C I. 9.1.	Závazky ke společníkům	120	76	58
C I. 9.3.	Jiné závazky	122	15	3
C II.	Krátkodobé závazky	123	13 009	5 907
C II. 2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	2 336	
C II. 4.	Závazky z obchodních vztahů	129	7 930	3 266
C II. 8.	Závazky ostatní	133	2 743	2 641
C II. 8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	1 632	1 506
C II. 8.4.	Závazky ze SZ a ZP	137	939	894
C II. 8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	157	241
C II. 8.6.	Dohadné účty pasivní	139	15	
D	Časové rozlišení pasiv	141	62	67
D 1.	Výdaje příštích období	142	62	67

Zdroj: výroční zprávy r. 2021

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
v plném rozsahu
ke dni 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Označení	TEXT	čís. řád.	Skutečnost v účetním období	
			běžném	minulém
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	1	82 563	82 083
A.	Výkonový spotřeba	3	37 604	38 480
A. 2.	Spotřeba materiálu a energie	5	20 076	21 200
A. 3.	Služby	6	17 528	17 280
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	7	614	-1 033
D.	Osobní náklady	9	36 874	36 941
D. 1.	Mzdové náklady	10	26 996	26 697
D. 2.	Náklady na SZ, ZP a ostatní náklady	11	9 878	10 244
D. 2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	12	9 006	9 457
D. 2.2.	Ostatní náklady	13	872	787
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	14	8 404	5 291
E. 1.	Úpravy hodnot DNM a DHM	15	8 404	5 291
E. 1.1.	Úpravy hodnot DNM a DHM - trvalé	16	8 404	5 291
III.	Ostatní provozní výnosy	20	570	668
III. 1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	21	100	200
III. 2.	Tržby z prodaného materiálu	22	122	055
III. 3.	Jiné provozní výnosy	23	348	413
F.	Ostatní provozní náklady	24	1 192	1 342
F. 3.	Daně a poplatky	27	244	249
F. 5	Jiné provozní náklady	29	948	1 093
*	Provozní výsledek hospodaření	30	-1 555	1 730
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	43	150	238
J. 1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	44	150	238
K.	Ostatní finanční náklady	47	087	126
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-237	-364
**	Výsledek hospodaření před zdaněním	49	-1 792	1 366
L.	Daň z příjmů	50	479	456
L. 1.	Daň z příjmů splatná	51	479	456
**	Výsledek hospodaření po zdaněním	53	-2 271	910
***	Výsledek hospodaření za účetní období	55	-2 271	910
*	Čistý obraz za účetní období	56	83 133	82 751

Zdroj: výroční zprávy r. 2021

PŘÍLOHA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY 2021

1. OBECNÉ ÚDAJE

Založení a charakteristika společnosti

..... s.r.o. (dále jen společnost) byla založena na základě zakladatelské listiny o založení obchodní společnosti s ručením omezeným dne 22.11.2019 a vznikla zapsáním do obchodního rejstříku soudu v, oddíl, vložka č. dne 20.12.2019.

Předmětem podnikání společnosti je provádění staveb, jejich změn a odstraňování, projektová činnost ve výstavbě, silniční motorová doprava.

Jediným společníkem společnosti je

Základní kapitál byl při založení společnosti tvořen peněžitým vkladem a činil 100 000,- Kč.

Dne 20.12.2019 byla mezi a mezi společností uzavřena smlouva o vkladu závodu.

Společník rozhodl dne 20.12.2019, že se zvyšuje základní kapitál společnosti z dosavadní výše 100 000,- Kč o částku 73 564 000,- Kč na výslednou výši 73 664 000,- Kč, a to nepeněžitým vkladem společníka.

2. ÚČETNÍ METODY

Účetnictví společnosti je vedeno a účetní závěrka byla sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění, vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, v platném znění a Českými účetními standardy pro podnikatele v platném znění.

Účetní závěrka společnosti je sestavena k rozvahovému dni 31.12.2021 za kalendářní rok.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobým majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a jehož ocenění je v jednotlivém případě vyšší než 40tis. Kč u hmotného majetku a 60tis. Kč u nehmotného majetku

Drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě do 40tis. Kč je odepisován 100% při předání

do užívání.

Účetní odpisy se rovnají daňovým. Dlouhodobý majetek je odepisován rovnoměrně, některý zrychleně.

Finanční majetek

Finanční majetek s dobou splatnosti nebo se záměrem držby nad jeden rok se vykazuje jako dlouhodobý, finanční majetek s dobou splatnosti nebo se záměrem držby do jednoho roku jako krátkodobý.

Zásoby

Nakupované zásoby jsou oceňovány pořizovacími cenami (skutečná cena pořízení vč. vedlejších pořizování nákladů).

Pohledávky

Pohledávky jsou při vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou.

Závazky

Závazky jsou zaúčtovány ve jmenovité hodnotě

Úvěry

Úvěry jsou zaúčtovány ve jmenovité hodnotě. Za krátkodobý úvěr se považuje i část dlouhodobých úvěrů, která je splatná do jednoho roku od data, ke kterému je sestavena účetní závěrka.

3. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)

HIM

Počáteční zůstatek 54 778 095,65 Kč

Přírůstky 778 332,23 Kč

Vyřazení 1 465 698,90 Kč

Konečný zůstatek 54 090 728,98 Kč

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

Přírůstek 62 976 944,01 Kč

Konečný zůstatek 62 976 944,01 Kč

Oprávky k HIM a oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

HIM

Počáteční zůstatek 43 815 637,99 Kč

Přírůstek 1 465 698,90 Kč

Úbytek 4 205 930,56 Kč

Konečný zůstatek 46 555 869,65 Kč

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

Úbytek 4 548 334,83 Kč

Konečný zůstatek 58 428 609,18 Kč

Dlouhodobé závazky

Položka dlouhodobé závazky obsahuje:

1. Bagr JCB
Měsíční splátka 87 825,33 Kč, splatnost 24.10.2021
Zůstatek k 31.12.2021 0 Kč
2. Bagr JCB
Měsíční splátka 92 398,20 Kč, splatnost 5.4.2023
Zůstatek k 31.12.2021 1 391 454,79 Kč
3. Vůz BMW
Měsíční splátka 61 434,- Kč, splatnost 19.6.2022
Zůstatek k 31.12.2021 362 846,37,- Kč
4. Bagr JCB
Měsíční splátka 95 276,83 Kč, splatnost 4.10.2022
Zůstatek k 31.12.2021 936 368,04,- Kč

Krátkodobé závazky

Závazky po lhůtě splatnosti k 31.12.2021 činí 7 929tis. Kč

Zaměstnanci

Průměrný počet zaměstnanců a členů vedení společnosti za rok 2021 činí 70 osob.

Drobný hmotný a nehmotný majetek neuvedený v rozvaze

Celková hodnota 4 308 277,10 Kč

Zdroj: výroční zpráva r. 2021